

DRAUGAS

PERIODICALS
April 7,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, BALANDŽIO – APRIL 7, 2000

*****MIXED ADC 606
S173 P8 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 04/06/00

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 70
Kaina 50 c.

„Nuosaičiųjų“ pasitraukimas nereikia konservatorių partijos skilimo

Vilnius, balandžio 6 d. (BNS) — „Keliolikos žmonių grupės pasitraukimas iš partijos nereiškia, kad atsiranda koks nors esmingas susipriešinimas tarp partijos narių ir jos struktūrų. Todėl visos propagandinės kalbos apie tariamą konservatorių „skilimą“ neatitinka tikrovės arba labai iškraipo „skilimo“ sampratą“, rašoma konservatorių spaudos tarnybos pranešime.

Spaudos tarnyba pranešė, kad konservatorių partijos Kauno miesto šilainių skyrius trečiadienį pritarė partijos Priežiūros komiteto sprendimui pašalinti buvusį premjerą Gediminą Vagnorių bei jo šalininkus iš partijos, jei jie nepasinaudos jiems suteikta galimybe iki balandžio vidurio apsispręsti.

Kaip skelbta, jei jie iki šio laiko negrįš į konservatorių frakciją Seime, jie nebebus laikomi partijos nariais.

Gediminas Vagnorius kalba apie naujos partijos kūrimą

Vilnius, balandžio 6 d. (BNS) — Iš konservatorių partijos pašalintas buvęs premjeras Gediminas Vagnorius teigia, kad nauja konservatyvi politinė jėga nebūtų kuriama tik tuo atveju, jei pati konservatorių partija iš esmės atsinaujintų.

Spaudos konferencijoje ketvirtadienį komentuodamas savo kaip politikos ir Nuosaičiųjų (konservatorių) grupės ateitį Lietuvos politinėje arenoje, G. Vagnorius teigė esąs pasiryžęs viską pradėti iš pradžių. „Negali niekas pašalinti iš politinės veiklos žmonių. Kita vertus, negalima sutikti su faktu, kad Lietuvoje nebeliks jokios rimtos dešinėsios partijos“, kalbėjo jis.

Paklaustas, kada ketinama kurti naują partiją, G. Vagnorius

Premjeras mėgina suvienyti Seimo dešiniuosius

Vilnius, balandžio 6 d. (BNS) — Ministras pirmininkas Andrius Kubilius, ketvirtadienį pakvietęs drauge papietauti skilusių parlamento dešiniųjų frakcijų vadovus, pamėginęs užsitikrinti jų pritarimą, priimančiam Seime kai kuriuos svarbius sprendimus.

Skilusių buvusios valdančiosios koalicijos frakcijų — konservatorių, nuosaičiųjų konservatorių, krikščionių demokratų ir moderniųjų krikščionių demokratų — seniūnai su premjeru pietavo pusantros valandas.

Kaip sakė premjero atstovas spaudai Audrius Bačiulis, buvo nuspręsta „tarti ir bendradarbiauti“ priimančiam svarbius sprendimus, nepaisant frakcijų skilimo.

Kaip žinoma, suskilus anksčiau koaliciją sudariusioms konservatorių ir krikščionių demokratų frakcijoms, Seime nebeliko aiškos valdančiosios dešiniųjų daugumos.

Suskilusių dešiniųjų frakcijų vadovams premjeras pažadėjo iš anksto supažindinti su planuojamų svarbių vyriausybės nutarimų projektais, tarp jų — su Elektros ir Dujų įstatymų koncepcijomis.

Septynių Kauno skyrių bendrame pareiškime, be kita ko, sakoma, kad jie smerkia „neatsakingus šios grupuotės veiksmus, neabejotinai darančius žalą partijos politinei veiklai ir laiko juos nesuderinamais su naryste partijoje“.

Nuosaičių konservatoriai pareiškė neketiną keisti savo nusistatymo atsiriboti nuo „motininės“ konservatorių partijos ir sutinka būti pašalinti iš partijos.

Kaip žinoma, buvusio premjero G. Vagnoriaus 12 šalininkų Seime kovo pabaigoje atskilo nuo „motininės“ konservatorių frakcijos ir susibūrė į Nuosaičiųjų (konservatorių) frakciją. Patys G. Vagnorius šalininkai sprendimą pašalinti jį iš konservatorių partijos įvertino kaip dar vieną žingsnį, tolstant nuo partijos rinkimų programos, bei atsisakymą siekti dialogo.

norius teigė, kad dėl konkretes partinės struktūros dar svarstoma. Pasak jo, nuosaičių konservatoriai nori paskatinti kitus konservatorius „pagalvoti apie galimybes suteikti jėgą ir pabandyti iš esmės atnaujinti konservatorių partiją, siekiant kuo daugiau išsaugoti turimo potencialo“.

Jo nuomone, esminis konservatorių atsinaujinimas galimas tik tuo atveju, jei jis reikštų „naujų žmonių pakvietimą, daug naujų idėjų bei daug naujų konkrečių siūlymų bei naujų programų“.

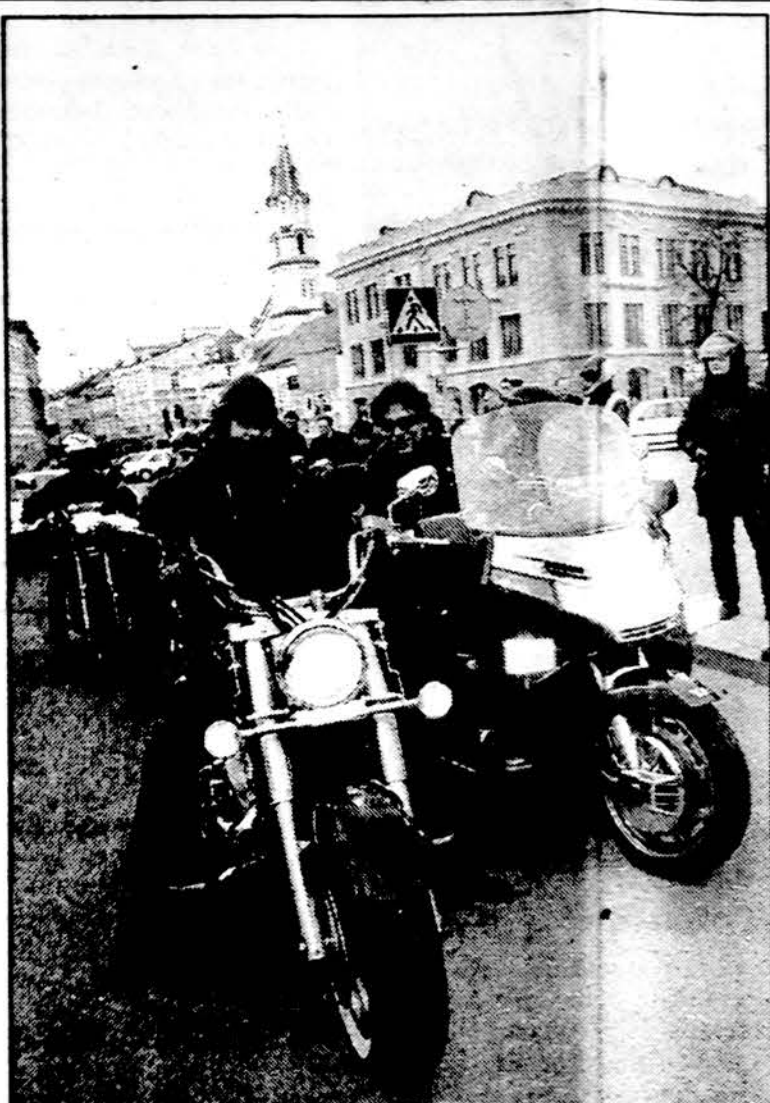
Anot G. Vagnoriaus, jei Tėvynės sąjunga taip atsinaujins, nebebus pagrindo kurtis naujai konservatoriškai partijai. „Tad, jei atsakys bus nauji nekonstruktivūs išpuoliai, tada, be abejo, tas laikas (naujos partijos įkūrimo — BNS) gali būti daug greitesnis“, sakė jis.

G. Vagnoriaus teigimu, „nesvarbu, kas bus prie partijos vairo“.

„Mes tikimės, kad Lietuvoje tikra konservatorių partija su klasikine modernaus konservatyvumo nuostatomis turi turėti ilgalaikę perspektyvą“, kalbėjo jis.

* „Jei mūsų valdžia tik šiek tiek pakeistų politiką — atsuktų veidus į vidutiniuosius ir smulkiuosius ūkininkus, juos paremtų ir apgintų, labai greitai atsistatytų normali padėtis. Dėl žemės grąžinimo politikos mes labai daug netekome savo šalininkų. Juk savininkus praktiškai nuvarė nuo jų žemės ir net aciū jiems nepasakėme! Kaip gali ma parduoti mano turta, jei su manim dar neatsiskaitėte? Mes seniai su deputatu S. Pečiūnu kartu bandėm įstatymu pataisus įteisinti — niekas nepaėmė“, sakė Konservatorių partijos narys, Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininkas Vaclovas Lapė.

* Kauno rajono meru ketvirtadienį išrinktas LDDP atstovas Petras Mikėlonis. Už jį balsavo 16 iš 27 rajono tarybos narių. Už buvusį merą Donatą Jankauską balsavo 6, už centrą Romualdą Žeką — 5.

Nuotr.: Gamta ir žmonės būdantis pavasaris į Lietuvos miestų gatves bei kelius traukia motociklininkus, kurie „pleno žirgais“ garsiai burzgdami asfaltu, primena naujo sezono pradžią, kai kam — suteikia vilčių, kad pavasaris atneš gerų permainų, Lietuvai — išėjį iš susidariusios nelengvos ekonominės-politinės situacijos. Kestutis Vainas / Elta nuotr.

Kas ketvirtas Lietuvos gyventojas — pensininkas

Vilnius, balandžio 6 d. (BNS) — 1999 metų pabaigoje Lietuvoje gyveno apie 940,000 pensininkų, t. y. pensininkų valstybėje buvo daugiau nei kas ketvirtas gyventojas.

Per 8 metus gyventojų Lietuvoje sumažėjo 48,400 ir šių metų pradžioje buvo 3,698 milijonai.

Pirmą kartą pokario laikotarpiu gyventojų emė mažėti nuo 1992 metų.

Nuo 1994 m. natūrali gyventojų kaita yra neigiama — kasmet miršta apie 4,000 žmonių daugiau nei gimsta, pranešė Statistikos departamento Ryšių su visuomene skyrius.

Daugiau kaip dešimtmetį mažėjęs moksleivių ir studentų skaičius nuo 1994 m. ėmė didėti — tais metais jų buvo 644,000, o 1999 m. — 774,000.

Socialliberalai laiko save centristinės ideologijos partija

Vilnius, balandžio 6 d. (Elta) — Ketvirtadienį spaudos konferencijoje Seime Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) vadas Artūras Paulauskas sakė, kad formuojasi tam tikros strateginio bendradarbiavimo kryptys su Centro sąjunga, kuri daugelyje savivaldybių yra socialliberalų bendrinė. Pasak A. Paulausko, gana gerai sekasi bendradarbiauti su Valstiečių partija, trečioje pozicijoje — LDDP ir socialdemokratai.

„Tad, nesame šiuo metu sukurtę rankų nė su viena partija, bet vyksta konsultacijos, įvairūs pasitarimai. Mūsų pozicija — šiek tiek sustoti, apsidairyti, daugiau pasižiūrėti ir tik po to padaryti sprendimą“, pažymėjo NS pirmininkas. Jis spėja, kad po gegužės 13 d. įvyksiančio partijos suvažiavimo bus aiškiai apsispręsta, kas bus jos koalicijos bendrininkai rinkimuose į Seimą.

A. Paulauskas, vertindamas porinkiminę situaciją, sakė, kad Naujosios sąjungos nariai išrinkti merais 7 miestuose ir rajonuose — Telšiuose, Mažeikiuose, Alytuje, Šiauliuose, Kedainiuose, Švenčionyse, Pasvalyje. Socialliberalai dar tikisi gauti 3 mero vietas. A. Paulausko teigimu, NS atstovai išrinkti vicemerai Kelmeje, Plungeje, Jonavoje, Radviliškyje ir Pakruojuje.

A. Paulauskas apgailestavo, kad kai kuriose savivaldybėse grynai mechanškai skaičiuojami balsai, nesilaikoma programos, nederinamos ideologijos. „Mes esame prieš tokį koalicijų formavimo metodą, nesiviliame į tokius skaičiavimus ir postų siekimą“, sakė NS vadas.

Jis pabrėžė, kad socialliberalų kaip naujų žmonių atejimas į savivaldybes sukelia tam tikrą susiklosčiusių santykių sumaištį, ypač su finan-

Bagta tirti genocidu kaltinamų saugumo agentų byla

Vilnius, balandžio 6 d. (BNS) — Generalinė prokuratūra baigė parengti tardymą gyventojų genocidu sovietų okupacijos metais kaltinamų buvusių LSRS Valstybės saugumo ministerijos (MGB) agentų ir agentų-smogikų baudžiamosios bylos.

Ketvirtadienį penki iš šešių kaltinamųjų ir jų gynėjai pradėjo susipažinti su byla.

Generalinė prokuratūra ištyrė nusikalstamos veiklos epizodus dėl 15-ko Lietuvos partizanų sąsaugdymo ir vieno partizano ištremimo. Nusikalčiai buvo įvykdyti 1952-1953 metais Utenos, Kupiškio, Anykščių, Troškūnų, Dusetų ir Ramygalos rajonuose.

Dėl genocido kaltinimai yra pareikšti tuometiniams MGB agentams ir agentams-smogikams — Broniui Viater (Kalyčiui), Pranui Preišaičiui, Ignei Tamošiūniui, Stasiui Šimkui, Kazimui Kregždei ir Algirdui Lapinskiui. S. Šimkaus buvimo vieta nežinoma, yra paskelbta jo paieška.

Kiti senyvo amžiaus kaltinamieji gyvena Lietuvoje.

Lietuva nepasirengusi kovoti su kraujasiurbiais vabzdžiais

Vilnius, balandžio 5 d. (BNS) — Pastaraisiais metais Dzukijos siaubų virtusių mašalų naikinimas Nemune greičiausiai nebuvo pradėtas laiku, teigia Aplinkos apsaugos departamento Druskininkų miesto agentūros viršininkas Algirdas Petkevičius.

Šiais metais viršutinį reikiamą 400,000 litų upinių mašalų dauginimosi reguliavimo programai žadama skirti tik 150,000 litų.

Aplinkos ministerijos Biologinės įvairovės skyriaus viršininkas Selemonas Paltanavičius sako, kad didžiausia problema yra tai, kad iki šiol visai nėra skirta jokių lėšų. „Finansų ministerija nėra suderinusi nutarimo, kuriuo būtų skirti pinigai. Planuojama 150,000 litų, tačiau programa įvykdyti ir apdoroti Nemuno upę nuo valstybės sienos su Baltarusija iki Birštono, nuo Kauno iki Kuliavos ir žemiau bei Neris upę nuo Jonavos iki santakos su Nemunu, reikia maždaug 10 tonų biologinio preparato „VectoBac“. Tai kainuoja apie 400,000 litų“, sakė S. Paltanavičius.

Anot jo, 150,000 litų visiškai nepatenkins poreikio. „Tokiomis lėšomis galėtume tik kažkurioje atkarpoje reguliuoti lervų skaičių, tačiau tai laisvą vietą iš karto užims kiti“, sako gamtosaugininkas.

A. Petkevičiaus teigimu, šios problemos pagrindinis sprendimas yra Baltarusijoje, kuriai reikėtų skirti didžiąją dalį preparatų. „Preparatai, praplaukdami Nemunu Baltarusijoje ir atlikdami savo biologinį poveikį, tiesiogiai grįžtų į Lietuvą. Juos dar papildytų Lietuvoje, turėtume maksimalų efektą“, sakė A. Petkevičius.

Kai kada pastebime ne tik politikų kovą dėl postų, bet ir už jų esančių vietinių finansinių grupuočių ambicijų karą“, teigė A. Paulauskas.

Klaipėdos meras — vėl Eugenijus Gentvilas

Klaipėda, balandžio 6 d. (BNS) — Klaipėdos miesto taryba antrai kadencijai miesto meru išrinko liberalą Eugenijų Gentvilą, kuris uostamiesčio savivaldybėje žada padaryti pavyzdinę Lietuvai.

Ketvirtadienį vykusioje pirmajame naujosios Klaipėdos miesto tarybos balsavime dalyvavo 30 iš 31 tarybos narių, iš kurių 26 balsavo už E. Gentvilą. E. Gentvilas buvo vienintelis kandidatas į šį postą.

Tarybos posėdyje E. Gentvilas kandidatūrą teigė paremsią centristai (4 įgaliojimai) ir socialliberalai (8), kurie teigia pasilieka teisę pakoreguoti savo apsisprendimą, jei priimtą sprendimą, meras neatšauks į jų nuomonę. E. Gentvilas kandidatūrą remė ir daugumą (10 įgaliojimų) miesto taryboje turintys liberalai.

Meru išrinktas E. Gentvilas prisiekė nepiktnaudžiauti turima valdžia ir dirbti miestui. Klaipėdos vadovas tikisi konstruktyvaus ir pastovaus darbo su naująja taryba.

Per artimiausius trejus metus, pasak E. Gentvilą, savivaldybėje bus mažinamas biurokratizmas ir politizavimas.

Eugenijus Gentvilas

gerinamas paslaugų miestiečiams teikimas. Vienu svarbiausiu miesto tarybos uždaviniu meras nurodė savivaldybės įmonių ir turto valdymo stiprinimą, pertvarkyti švietimo sistemą, komunalines paslaugas teikti rinkos sąlygomis, plėtoti komunikacijas, miestą darant patrauklų investuotojams, gerinti verslo aplinką, stiprinti miesto vaidmenį valstybinio uosto plėtros reikaluose.

Šiaulių merė atsistatydina iš Seimo

Vida Stasiūnaitė

Vilnius, balandžio 6 d. (Elta) — Šiaulių merė tapusi Naujosios sąjungos (socialliberalų) atstove Seimo narė Vida Stasiūnaitė palieka Seimą.

Ketvirtadienį Vyriausioji rinkimų komisija spres, ar patenkinti jos atsistatydinimo pareiškimą iš Seimo nario pareigų.

„Apsisprendimas mano tvirtas. Ateinančią kadenciją į Seimą tikrai nekandiduosiu“, sakė V. Stasiūnaitė ketvirtadienį spaudos konferencijoje Seime. Pasak jos, jeigu nori būti meru, tai jai turi likti. „Tai turėtų padaryti ir Vilniaus meras tapęs Liberalų sąjungos lyderis Rolandas Pakšas“, mano V. Stasiūnaitė.

Savo apsisprendimą pasilikti Šiauliuose parlamentare paaiškino tuo, kad ten yra gana sudėtinga situacija, tačiau, jos nuomone, ji nėra beviltiška.

V. Stasiūnaitė į Seimą buvo išrinkta pagal Socialdemokratų partijos sąrašą. „Tad, Socialdemokratų partijoje pora metų neradau erdvės veiklai bei pažūroms“, taip dabar Šiaulių merė aiškina savo pereinimą į Naujosios sąjungos (socialliberalų) gretas.

KALENDORIUS

Balandžio 7 d. Apsireiškimas Sve. M. Marijui, Jonui, Donatui, Herminai, Minvydai, Kantaute.

Balandžio 8 d. Valteris, Dionizas, Jule, Mata.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

EUROPOS JAUNIŲ KREPŠINIO ŽAIDYNĖS MANNHEIME

Atvelykio savaitę Vokietijos Mannheime mieste vyks jaunių (1982 m. gimusių ir jaunesnių) krepšinio žaidynės. Jos vykdomos kas dveji metai, dalyvaujant pajėgiausioms Europos krepšinio valstybėms. Žaidynės laikomos neoficialiomis Europos pirmenybėmis. Be to, į žaidynes pakviestos JAV ir Australija. Pirmieji susitikimai prasidėję jau Didžiojo šeštadienio. Tą dieną Lietuva žais su Prancūzija.

Tikroviškai, tai ateities „žvaigždžių“ paieškos, nes kasmet į Mannheimą atvyksta kelių treneriai. Dabar, žaidžiantieji JAV universitetuose lietuviai studentai, taip pat žengė pirmus tarptautinius žingsnius Mannheime. Kelias teko vykdyti vertėjų pareigas. Taip pat, jau ne vieną kartą iš šių žaidynių „išaugo“ tokie krepšininkai kaip Jordan, Sabonis ir kt., o 1998 m. Tim Duncan, Vince Carter.

Burtų kelių valstybės padalintos į grupius. Ir taip „A“ grupėje žais Turkija, Bulgarija, Vokietija, Gudija; „C“ grupėje: Kroatija, Slovenija, Graikija, Australija; „D“ grupėje: Rusija, Latvija, JAV ir Suomija.

ja. Lietuva pateko į „B“ grupę. Jai teks susitikti su Prancūzija (jau balandžio mėn. 22 d.), Ispanija, Jugoslavija. Ši grupė laikoma stipriausia. Ispanija yra 1998 m. meistras, baigėme įveikusi šių žaidynių „Pelenę“ — Australijos rinktinę. JAV koledžų penketukas užėmė penktą vietą. Ir kiekvienos grupės į aštunfinalę patenka dvi valstybės. Tikiu, kad gintarų krašto atstovai pasirodys žymiai geriau kaip 1998 m., užimdami priešpaskutinę vietą bei būdami net pajaukos objektu. Kiekvienos valstybės treneris klausinėjo mane — kas atsitiko su Lietuvos krepšiniu, ar ji neturi jokio prieauglio? Tokiam klausimui neradavau atsakymo, nes lietuviai žaidė, kaip pradžios mokyklos mokiniai. Vienas dalis žaidynių vyks geroje JAV kariuomenės bazės sporto salėje, kita dalis — vokiečių. Vienais metais baigėme pravedama vokiečių salėje, talpinančioje arti 7 tūkst. žiūrovų, vėl dėl finansinių priežasčių amerikiečių bazėje, tačiau ji talpina arti 2 tūkst. žiūrovų.

K.B.

PASIRENGIMAS SPORTO KONGRESUI

Balandžio 27-ąją dieną įvyksiančiame III Lietuvos sporto kongrese bus apžvelgta šalies sporto raida per pastaruosius ketverius metus ir numatyta kuno kultūros bei sporto strategija trijų olimpinį ciklą laikotarpiui iki 2012 metų.

Kongrese planuojama priimti keturias rezoliucijas, kuriose atsispindės aktualiausias šalies sporto problemos — dėl sporto strategijos patvirtinimo, sporto bazių statybos ir atnaujinimo, sporto finansavimo ir besimokančio jaunimo fizinės veiklos.

Pasirengimas kongresui, kurį koordinuoja Kūno kultūros ir sporto departamento generalinio direktoriaus pavaduotojas Algirdas Raslanas, prasidėjo pernai gruodžio mėnesį ir jau yra baigęs tiesiojoje. Pasirengimas vyksta dvejose darbo grupėse — strategijos, pranešimų ir dokumentų parengimo bei organizacinėje.

Kovo 28 d. departamente įvyksiančiame Kongreso rengimo vadovų komisijos posėdyje buvo aptarti rengiami pranešimai ir dokumentai. Balandžio 4 dieną planuojama surengti antrąjį svarstymą, po savaitės pristatyti suderintus jų redakcijas, o balandžio 17 dieną — galutinai aprobuoti.

Iš viso dalyvauti kongrese bus pakviesta arti 600 asmenų, atstovaujančių visoms svarbiausioms šalies institucijoms ir sporto organizacijoms.

Pranešimą kongrese skaitys ir prezidentas Valdas Adamkus.

„Nuo Lietuvos nepriklausomybės ir savarakiško sporto atkūrimo praėjo dešimt metų — tai svarbus laiko tarpas, per kurį įvyko kardinalūs pasikeitimai, taip pat ir derinant prie Europos Sąjungos reikalavimų, — sakė A. Raslanas. — Pirmame kongrese svarbiausia buvo apibrėžti sporto organizacijų funkcijas, antrajame — nuspręsti dėl

šalies sporto prioritetų ir varžybų sistemos, o trečiajame svarbiausia bus apibrėžti sporto strategiją ilgam laikotarpiui iki 2012 metų“. Jis pabrėžė, kad vienas iš svarbiausių tikslų yra sukurti nepolitizuotą sporto sistemą, kuri stabiliai funkcionuotų esant bet kokiai vyriausybei.

Departamento vadovai teigė, kad pasiūlymų keisti esančią šalies sporto valdymo organizacijų sistemą nėra, nes visos jos yra reikalingos.

(Elta)

M. EŽERSKIS ATRANKOS I OLIMPIADA VARŽYBOSE — PIRMAS

Graikų-romėnų imtynių atrankos i olimpinės žaidynės varžybų galutinėje įskaitoje 22 metų kaunietis Mindaugas Ežerskis (svorio kategorija iki 97 kg) užėmė pirmąją vietą ir iškovojo kelialapį į Sidnėjų.

Mindaugui užteko dalyvauti trijuose atrankos i olimpiadą turnyruose iš penkių. Lietuvis iš viso surinko 55 taškus. Pirmajame turnyre Italijoje M. Ežerskis buvo antras (23 tšk.), antrajame Prancūzijoje — pirmas (21 tšk.), o trečiajame Uzbekistane — dešimtas (11 tšk.).

Paskutiniai du atrankos i olimpiadą turnyrai vyko Colorado Springs (JAV) ir Aleksandrijoje (Egiptas).

Pagal atrankos varžybų rezultatus (įskaityti trys geriausi rezultatai) teisę rungtyniauti olimpiadoje iškovojo po septiniais geriausiems sportininkams kiekvienoje svorio kategorijoje. Svorio kategorijoje iki 97 kg kelialapį į Sidnėjų taip pat pelnė Bulgarijos, Baltarusijos, Rumunijos, Graikijos, Armėnijos ir Kazachstanos atstovai.

Balandžio 14-16 d. Maskvoje vyks 47-asis Europos graikų-romėnų imtynių čempionatas.

Iveta Marcuskaite, New Jersey Peddie gimnazijos krepšinio komandos žvaigždė, taikosi mesti į krepšį. Nuotr. Rimo Gedeikos

MALONI STAIGMENA

Beveik prieš porą mėnesių, po šv. Mišių grįžęs namo, pasiėmė patį svarbiausią sekmdieninio laikraščio dalį — sporto skyrių — ir įsitaisęs patogiausioje kėdėje pradėjo skaityti. Staiga mano žvilgsnis užkliuvo už sakinio: „Marcuskaite išpuodingai veda komandą į pergalę“.

Pavardė aiškiai lietuviška. Skaitant toliau pasitvirtino, kad ji tikrai lietuvaite, 64-ųjų gimnazistė, žaidžianti New Jersey Peddie gimnazijos krepšinio komandoje. Kadangi gimnazija yra mano kaimynystėje, nutariau nuvažiuoti ir pats pamatyti kaip ji žaidžia.

Nuvykęs stebėti rungtynių, tuoj ją atpažinau. Ji buvo ne vien aukščiausia ūgiu, bet ir geriausiai žaidžianti. Per tas rungtynes ji savo komandai pelnė 25 taškus ir atkovojo 14 kamuolių.

Po rungtynių pasitaikė proga su ja pasikalbėti. Aštuoniolikmetė Iveta Marcuskaite, gimusi Šiauliuose, 1998 metais atvyko į Ameriką, Morehead, Minnesotą, kur įstojo į vietinę gimnaziją baigti paskutiniuosius mokslo metus. Šią mokyklą baigusi, Iveta gavo stipendiją lankyti

Peddie gimnaziją kaip postgraduate studentė. Jos tolimieji ateities planai — gauti universiteto stipendiją ir jame tobulinti savo krepšinio talentą ir įgyti akademinį mokslo baigimo diplomą. Jos treneris juokaudamas pareiškė, kad tai pasiekti nebus problemų nes jau dabar daugiau negu 14 universitetų klebena jos duris.

Iveta yra ne tik aukšto ūgio, greita, veržli, bet gerai gina ir dar geriau atkovoja kamuolį. Per savo vienerius metus Iveta padėjo Peddie pasiekti netikėtas aukštumas. Komanda laimėjo 23 rungtynes, pralose tik 3. Taip pat iškovojo pirmą vietą savo apygardoje ir pirmą vietą New Jersey Prep A turnyre. O pačios Ivetos taškų įmetimo vidurkis buvo 16.9 ir 11 atkovotų kamuolių.

Nors iki šiol Iveta dar nėra galutinai nusprendusi kurį universitetą pasirinkti, jos ateitis — krepšinio ir akademine — yra šviesi, ko jai nusiūdžiai linkime. Tikimės, kad ateityje daugiau girdėsime ir skaitysime apie Ivetos pasiekimus.

Rimas Gedeika

BAIGĖSI „KOVO MĖNESIO KVAITULYS“

„Kovo mėnesio kvaitulys“ šiame peržengė ir balandžio slenkstį. Tik praėjusi pirmadienį, balandžio 3 d. Indianapolis, stebint 43 tūkstančius žiūrovų, įvyko NCAA — studentų krepšinio varžybų finalinis susitikimas. Jame pasirodė Floridos ir Michigan State universitetų rinktinės. Iki šiol baiginiame turnyre laimėjusios 5 susitikimus. Šeštadienio pusfinaliuose pirmieji įveikė North Carolina universitetą, o antrieji susidorojo su Wisconsin komanda. Čempionais tapo Michigan State universiteto atstovai.

I olimpiadą iš kiekvienos svorio kategorijos pateks dar po vieną imtynininką — po geriausių iš tų, kurie dar nepelnė kelialapio į Sidnėjų. Į Sejo žemyno pirmenybes turėtų vykti trys Lietuvos atstovai.

Beje, balandžio 1-2 d. Vilniuje, VRM sporto rūmuose, rengiamas Lietuvos graikų-romėnų imtynių čempionatas.

(Elta)

APDOVANOJIMAI NUSIPELNĘ SPORTININKAI

Kovo 10 d. Vilniaus Rotušės mėnėje sostinės meras Juozas Imbrasas naujai įsteigtu medaliu „Už nuopelnus Vilniaus sportui“ apdovanojo būrį nusipelnusių sportininkų ir trenerių, garsinusių Vilnių.

I laipsnio medaliai įteikti pirmajam Lietuvos olimpiniam čempionui boksiniui Danui Pozniakui, pasaulio imtynių čempionui Rimantui Bagdonui, krepšinio treneriui „Kibirkštės“ komandos įkūrėjui Justinui Algijui Gedminui, lengvosios atletikos treneriui Janui Gadovičiui, plaukimo treneriui Algimantui Štarui, irklavimo treneriui Eugenijui Vaitkevičiui, Europos čempionui, pasaulio olimpinio žaidynių priziniui irklotojui Juozapui Jagelavičiui, rankinio treneriui Anetai Onutei Barisienei. Šis apdovanojimas skirtas ir stalo teniso treneriui Broniui Balaišienei (po mirties), o ji atsiėmė jos sūnus Rimgaudas, Stalo teniso federacijos prezidentas.

II laipsnio medaliais apdovanojami lengvosios atletikos treneris, VPU profesorius, Lietuvos olimpinės akademijos prezidentas Povilas Karoblis ir vienas iš rankinio pradininkų Lietuvoje, Tarptautinės kategorijos teisėjas Janis Grinbergas.

III laipsnio medalius gavo buvęs Vilniaus miesto sporto komiteto vadovas, Vandens sporto rūmų direktorius Vytautas Žemaitis, futbolo žaidėjas ir treneris, ilgametis futbolo apžvalgininkas Stasys Paberzys, futbolininkas Vytautas Latoža, imtynių treneris ir teisėjas Aleksandras Vaitkevičius, lengvosios atletikos treneris Algirdas Karpiavičius, jo jomo treneris Antanas Rimvydas Vaitkevičius, jo jomo treneris ir organizatorius Vaclovas Mečiolas, Preišegolavicius, imtynių treneris, Europos ir tarptautinės sambo federacijos generalinis sekretorius Pranciškus Eigminas, plaukimo treneris ir organizatorius Vladas Kustys.

Medalis „Už nuopelnus Vilniaus sportui“ buvo įsteigtas miesto Kūno kultūros ir sporto skyriaus iniciatyva.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesijunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metu	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsąskaita Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpalis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome prisiimti kopiją.

ARAS ŽIJOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKILI LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kauba lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9955
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimų (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

PATIKSLINIMAS

Kėgliaivimo (Bowling) pirmenybės bus komandinės ir individualinės. Komanda sudaro 4 mišrios lyties žaidėjai, jos. Bus atzmeti jauniausi ir mergaitės 16 metų ir jaunesni varžybų dieną. Varžybos numatomos šeštadienį. Koordinatorius — Narimantas Radzius, tel. 410-727-1935. ned.d_radzius@md.northgrum.com

VYRU ČEMPIONATA LAIMĖJO MERGINA

16-metė moksleivė iš Šiaulių Viktorija Čmilytė sekmadienį, balandžio 2 d. Vilniuje tapo Lietuvos vyrų šachmatų čempionato nugalėtoja, surinkusi 6,5 taško iš 9 galimų.

Pergalę šiaulietė, kuri iškovojo 5 pergalės, 3 partijas baigė lygiosiomis bei patyrė vieną pralaimėjimą, lėmė papildomi rodikliai.

Tiek pat taškų — 6,5 — surinko sidabro medalį iškovojęs vilnietis Darius Ruželė bei bronzos medalininkas vilnietis Viktoras Gavrilovas.

Tai pirmas atvejis Lietuvos vyrų šachmatų istorijoje, kuomet šalies čempionatą laimi mergina.

(BNS)

jose nebus prievartos.

Australijos politikai ir Olimpinų žaidynių organizatoriai aborigenų jau anksčiau prašė, kad dėl blogėjančių santykių su konservatorių vyriausybe jie nezlugdytų Žaidynių.

Australija neseniai sulaukė ir kelių Jungtinių Tautų komitetų kritikos dėl elgesio su 430 tūkst. aborigenų, kurie yra labiausiai skriaudžiama grupė, sudaranti arti 2,3 proc. iš 19 milijonų šalies gyventojų.

Tuo tarpu Olimpinų žaidynių atstovai spaudai sakė, kad „akcijos gali tik sumazinti visuomenės užuojautą ir paramą aborigenams, jei jos bus rengiamos per Žaidynes“.

(BNS)

ABORIGENAI GRASINA SMURTU

Įtakingiausias Australijos aborigenų vadovas pirmadienį, kai šalies vyriausybė nepripažino, kad iš aborigenų šeimų atimti vaikai tapo „pavogta karta“, pagrasino Olimpinų žaidynių metu rengti smurto veiksmus.

Aborigenų bendruomenės

Songaila. Šio universiteto rinktinė pateko į finalą ir kovo 30 d. New Yorke vyksiančiame baiginiame susitikime nugalėjo Indianos Notre Dame universitetą 71-61. Darius Songaila finaliniame susitikime turėjo nelabai sėkmingą dieną, tačiau pelnė 12 taškų: įmetė tris dvitaškius ir 6 baudos metimus. Reikia pažymėti, kad šiam susitikimui reikėjo pratęsimo ir per jį Darius surinko net 8 taškus ir daugiausia prisidėjo prie baiginiame rezultate.

Tačiau lietuvis labiausiai sublygėjo per pusfinalines rungtynes, žaidžiant prieš North Carolina State universitetą. Ten jis, galima sakyti, buvo pagrindiniu žaidėju, atvedusiu Wake Forest į finalą. Televizijos komentatoriai ir spauda jam neigė jo pagyrimų žodžių, o komandos treneris jį vadino patiu geriausiu žaidėju. Amerikiečių spaudoje ne kartą buvo iškelta jo lietuviška kilmė.

E. Šulaitis

„RAUDONASIS“ HOLOKAUSTAS

VYTAUTAS BIELIAUSKAS

Ateinantį šeštadienį įvairiose vietose šiame krašte vyks holokausto minėjimai, prisimenant tuos baisius įvykius ir jų aukas. Ta proga verta ir mums pergaltoti istorinius įvykius, vedusius prie dvidešimtojo amžiaus didžiųjų žiaurumų, dėl kurių buvo sistematiškai sunaikinti milijonai nekaltų žmonių.

Terminologija

Pats žodis holokaustas yra graikų kilmės (holokauston) ir jis buvo naudojamas senovėje kruvinių aukų: gyvulių, o vėliau ir žmonių, sudeginimo ant aukuro apibūdinimui. Dabartiniuose žodynuose šis terminas vartojamas nusakyti įvykius, kur daug žmonių ar gyvulių yra sunaikinama. Amerikos televizija šį terminą pritaikė apibūdinti didžiosios žydų tautos tragedijos, kai vokiečių fačiai prieš ir per Antrąjį pasaulinį karą sunaikino 6 milijonus žydų. Tai buvo sistematiškai paruoštas ir įvykdytas nekaltų žmonių masinis naikinimas, kurs yra taip pat vadinamas genocidu, nes tie žmonės buvo žudomi ne dėl kokių praskaltimų, bent vien dėl to, kad jie priklausė žydų etninei grupei.

Holokaustas

Prieš Hitlerio ir jo vadovaujamų nacių įsigalėjimą žydai Vokietijoje turėjo ramų gyvenimą: jie daugiausia buvo integruję į krašto švietimą, mokslo, ekonomiją ir kultūrą. Ten buvo daug mokslininkų, pedagogų, verslininkų ir menininkų, kurie buvo žydų kilmės. Iš esmės žydai save laikė vokiečiais, priklausančiais hebrajų religijai. Panašią situaciją prieš Antrąjį pasaulinį karą žydai turėjo ir Lietuvoje, kur žydai buvo pasizymėję kaip verslininkai, mokslininkai, sportininkai ir kultūrininkai. Jie turėjo savo mokyklas, savo šventyklas ir visišką teisę praktikuoti savo papročius, dalyvauti bendrame krašto gyvenime. Tėnk pažymėti, kad Lietuvoje buvo du stiprūs judaizmo centrai: Telšiuose ir Vilniuje, kuriuose dirbo žymūs žydų rabinai-teologai.

Hitlerio prarastas holokaustas sunaikino daugumą žydų religijai priklausančių žmonių Vokietijoje, o naciams okupavus Lietuvą, tas pat įvyko ir su Lietuvos žydais. Visiems yra žinomi koncentracijos lageriai, kaip Auschwitz, Dachau, Flossenbug, Stutthof ir t.t., kuriuose buvo kankinami

ir masiniai žudomi žydai. O mums taip pat yra žinomos vietovės, kaip Kauno IX fortas, Vilniaus getas, Paneriai ir t.t., kur labai daug žydų tapo holokausto aukomis. Tai buvo baisūs žydų tautos naikinimas, kurio istorija niekuomet negalės užmiršti, kurį mes visuomet su šurpu prisimename ir prisiminsime. Yra teisinga, kad apie holokaustą jau duodama medžiagos mokyklose, kad Vašingtone yra įsteigtas Holokausto muziejus ir žiniasklaida palaiko šiuos įvykius prieš visų akis, nes tokie baisumai negali niekuomet pasikartoti.

„Raudonasis“ Holokaustas

Šia proga, su liūdesiu prisimenant žydų tautos genocidinį holokaustą, mums taip pat tenka prisiminti ir kitą genocidinį holokaustą, kurį pergyveno mūsų tauta, visi Baltijos kraštai, Ukraina, Lenkija ir iš dalies net pati Rusija. Lenino — Stalino bei jų pasekėjų komunistiniam terorui įsigalėjus. Komunizmas savo tikslų siekimui paaukojo per 30 milijonų žmonių aukų. Šiai sistemai įgyvendinti buvo sistemingai žudomi nekalti žmonės ir tai buvo daroma, norint sunaikinti žmonių grupes, susilpninti tautas, sunaikinti religiją ir priversti paklusti režimui, kuris niekuomet neturėjo pagarbos nei žmogui, nei žmogaus teisėms. Šitokia teroro sistema buvo vykdoma Stalino socialistinėje diktatūroje; ji buvo pakartota Kinijoje Mao bei jo pasekėjų, ir ji ten yra tebetiesama. Lietuvoje sovietmečiais žmonės buvo gabenami į Sibirą, į gulagus ir mirties kalėjimus. Pasipriešusių partizanų kūnai buvo pūdomi viešose aikštėse; jie buvo draskomi ir deginami. Tuo metu žuvo šimtai tūkstančių nekaltų vyrų, moterų, senelių ir vaikų. Ar tai nebuvo lygu holokaustui? Ar šis „raudonasis“ holokaustas nerutina daug panašumų su „raudonojo“ nacių vykdytu, holokaustu? Be abejo, paralelių čia yra labai daug, bet yra skirtumas tik tas, kad apie šį raudonąjį žiaurumą labai mažai kalbama ir už jį niekas nėra traukiamas atsakomybės.

Vokiečių tauta prisimė kalbę už nacių padarytas skriaudas žydams, nepaisant, kad ne visi vokiečiai buvo naciai ir ne visi sutiko su Hitlerio diktatūra. Deje, tokios tautos, kaip sovietija niekad nebuvo, o, tai sistemai sugriuvus, Rusija kaltės už padarytas skriaudas neprisima. Rusija perėmė visus komunizmo turčius ir įrankius, — tarp jų net atominius ginklus, bet ji niekuomet neprisimė atsakomybės už padarytas skriaudas kitoms tautoms. Hitleris yra pasakęs, kad istoriją rašo nugalėtojai, tai gal ir dabartinė Rusija laikosi to paties principo, nes ji, paveldėjusi komunizmo laimėjimus, rašo istoriją savo naudai. Vis dėlto, nepaisant, kad rudasis ir raudonasis teroras iš esmės vienas su kitu nebuvo surišti ir dar net buvo vienas kito priešai, jų abiejų vykdomi genocidai turi labai daug panašumų ir jų vykdyti žmonių naikinimai tikrai tinka holokausto terminologijai.

Prisiminimas

„Rudąjį“ holokaustą prisimenant, nereiktų užmiršti ir „raudonojo“ holokausto. Nacių vykdyto holokausto pamėnėjimu yra surinkta labai daug medžiagos, kuri pateikiama visuomenei, ypač jaunimui, norint supažindinti su visais žiaurumais, padarytais žydų tautai. Deja, tokios panašios medžiagos „raudonojo“ holokausto dokumentavimui yra labai mažai sukaupta. Yra dėdama pastangų pastatyti Vašingtone memorialą komunizmo aukoms prisiminti ir muziejų įsteigti, bet visa tai juda labai lėtai. O Lietuvoje „Vagės“ leidykla 1997 metais išleido labai gerai paruoštą „Skausmo knygą“ — lietuvių, anglų ir hebrajų kalba, kurioje yra pateikiama labai kruopščiai surinkta dokumentacija visų vietovių, kuriose įvyko žydų žudymai ir kur yra jų kapai. Tai yra istorinės reikšmės leidinys, kuris primins ateities kartoms nacių įvykdytą

kolegiją, o 1579 m. gavę popiežiaus Grigaliaus XIII ir karaliaus Stepono Batoro leidimą, ją paverė Vilniaus akademija, turėjusia visas tuometinių Europos universitetų ir aukštųjų mokyklų teises. Jėzuitas Baltazaras Hostovinas rašė: „Visoje toje šiaurėje, be Vilniaus nėra kito miesto, kur būtų toks garsus kaip Vilnius ir patogus žmonėms gyventi ir, be to, arti Maskvos, Totorių ir Švedijos. Čia niekur nėra universitetų arba garsių mokyklų, nėra daktarų ir magistrų kurie galėtų mokyti...“ 1586 m. akademijoje jau mokėsi 700 studentų.

1595 m. Vilniuje Akademijos spaustuve buvo išspausdintas Mykalojaus Daukšos išverstas į lietuvių kalbą Jokūbo Ledesmos katekizmas. Tai buvo pirmoji lietuviška knyga, išspausdinta Lietuvoje. 1599 m. Vilniuje taip pat buvo išspausdinta M. Daukšos „Postilė“, didžiausias ir vertingiausias 16-jo amž. lietuvių

žydų holokaustą Lietuvoje. Deja, tokio lygio leidinių, dokumentuojančių „raudonąjį“ holokaustą lietuvių tautai nematyti. O žmonių atmintis, ypač nemalonūs prisiminimai, greit išblėsta ir dėl to yra ypač svarbu, kad toks sunkus mūsų tautos istorijos lapas nebūtų užmirštas.

Holokausto istorijos mokymas

Jau yra dėdamos pastangos, kad jaunimas būtų visose mokyklose supažindintas su žydų holokausto istorija. Ir tai labai geras reiškinys. Bet šalia to, reiktų taip pat mokyti ir „raudonojo“ holokausto istoriją, kuri turėtų duoti faktus apie komunizmo įvykdytus žiaurumus Baltijos kraštuose, Ukrainoje, Kinijoje ir net pacioje Rusijoje.

„Raudonojo“ holokausto liudininkai nyksta ir mūsų tarpe: ir Lietuvoje, ir užsienyje. Žmonėms, kurie viso to nepergyveno, visi tokie įvykiai pradeda darytis neaiškūs ir nereikšmingi. Jau kartais tenka girdėti iš jaunimo Lietuvoje, kad kai kurie abejoja, ar vežtieji į Sibirą, arba nukankinti gulaguose, negalėjo būti kalti ir dėl to jie buvo nubauti. Yra sunku įsivaizduoti, kad bet kokia sistema galėtų žudyti nekaltus žmones. Sovietai ir naciai Lietuva padarė kankinių tautą, ir šito mes neturime teisės išimti iš savo istorijos. Reikia abiejų holokaustų — rudojo ir raudonojo — istoriją pakartotinai mokyti, kad ji ateityje niekuomet nepasikartotų.

Pastaba

JAV LB Visuomeninių reikalų taryba pereinantis metais įkūrė Lietuvių genocido tyrimo komitetą (LGTK), kurio tikslas yra rinkti medžiagą

raštyjos paminklų.

17 a. pradžioje Žemutinėje pilėje buvo įrengtas teatras. Jį labai remė karalius Vladislavas IV. Šio valdovo širdis palaidota Vilniaus katedroje. 1636 m. Vilniuje buvo pastatyta pirmoji opera. Orkestrą vilniečiai turėjo jau seniau. Kai 1562 m. Vilniuje lankėsi Rusijos caras Jonas Žiaurusis, vilniečiai jį sutiko iškilmingai su dideliu orkestru.

Po Liubino unijos Vilniaus, kaip krašto sostinės reikšmė, ėmė mažėti. Didieji Lietuvos kunigaikščiai, būdami ir Lenkijos karaliais, Vilniuje rečiau begyvendavo.

Šiame krašte ir paruošti objektinius dokumentus apie Lietuvos žmonių naikinimą sovietų ir nacių okupacijos metais. Šio komiteto darbai sustiprinti trūksta lėšų. Dėl to šia proga yra kreipiamasi į JAV lietuvių su prašymu komitetui suteikti finansinės paramos. Čekius reikia rašyti: Lithuanian-American Community, Inc., pažymint, kad auka yra skiriama Lietuvių genocido tyrimo komitetui (LGTK) ir pasiūniant juos: JAV LB izdiniui adrs: R. Plūra, 1927 West Boulevard, Racine, WI 53404. Auką galima nurašyti nuo JAV mokesčių.

* Valstybinio socialinio draudimo fondas („Sodra“) ketvirtadienį bankams pervėdė pirmuosius pinigus — 26 mln. litų — pensijų mokeskimui. Visų labiau įsiskolinanti „Sodra“ pensijas pradės mokėti balandžio 10 dieną. „Dėdame visas pastangas, kad pensijos būtų laiku išmokėtos, juolab kad artėja Velykos“, sakė „Sodros“ direktoriaus pavaduotoja Česlava Zabulenienė. Iš viso pensijoms išmokėti balandį reikia 284 mln. litų.

* Antrus metus veikiančio kredito unijos bankelio „Kupiškėnų taupa“ ataskaitiniame susirinkime buvo konstatuota, kad aptariamasis laikotarpis bankeliui buvo sėkmingas: dvigubai išaugo narių skaičius (prieš tai prie 100), nuosavas kapitalas padidėjo 1,7 karto. Iš pėnai išduotų 37 trumpalaikių paskolų nė vienos, bankininkų terminais, nebūta blogos. Bankelio kreditais, neužstatydamas jokio turto, yra pasinaudojęs kas trečias indelininkas.

Kovo 19 d. Vašingtone „Židinetes“ suruošė poeto Maironio popietę Lietuvos ambasadoje. Prelegentė buvo muziejininkė Virginija Paplauskienė iš Kauno (ji yra poeto Maironio giminaitė). Iš kairės: programos vadovė, „Židinetės“ pirm. Meile Mickienė, akompaniatorė Aušra Razanauskienė, V. Paplauskienė, Maironio dainas atlikę — Raimundas Razanauskas ir Nerija Kaspariene. Nuotr. Audronės Pakšienės

Kodėl nerimsta „audra šaukštelyje“

Joerg Haider atsistatydino. Jo vadovaujama Laisvės partija iš tikrųjų neturi daugumos Austrijos vyriausybėje. Gyventojų demonstracijos parodė, kad didžioji jų dalis nepitaria nei Haider, nei jo partijos politikai, statomai ant kraštutiniosios dešinės pamatų. Tad būtų galima prileisti, kad problemos išspręstos ir Austrijos gyvenimas gali grįžti į normalias vėžes. Deja, taip neatsitiko.

Europa, ir iš dalies Amerika su Izraeliu, pasirinko Austriją savotišku atpirkimo ožiu: per elgesį su ja siekiama pamokyti kitas valstybes, galbūt turincias palinkimą į panašias vidaus politikos machinacijas, kurios po pastarųjų rinkimų sukretė Austriją. Šiandien telieka stebėtis, kur glūdi tikroji „audros šaukštelyje“ priežastis, ar Joerge Haider išrinkimas ir jo Laisvės partijai suteikimas kiek svarbesnio vaidmens Austrijos vyriausybėje kelia rimtą pavojų, kad valstybės politikos posūkis jau dvelkia senaisiais hitlerinio fašizmo pėlesiais?

Kone kiekviename Amerikos laikraštyje bei žurnale buvo (ir tebėra) plačiai rašoma apie Austrijos „nusižengimą“ ir su tuo susietus tariamus pavojus Europos ateities pastovumui. Komentuojama ir pernelyg kieta Europos Sąjungos reakcija į vienos savo narės visiškią legalią, pačių gyventojų demokratiškais, laisvais balsavimais pasirinktą politiką su jai vadovaujančiais asmenimis. Tačiau ypač įdomus straipsnis išspausdintas š.m. balandžio mėnesio. Amerikos Žydų komiteto leidžiamame, žurnale „Commentary“ (Haider and His Critics). Straipsnio autorius Robert W. Wistrich. Hebrajų universiteto Jeruzalėje Moderniosios žydų istorijos katedros vedėjas, įžvalgiai komentuoja įvykius Austrijoje, apibūdina Joerg Haider asmenį, jo Laisvės partijos siekiamą bei idėjas. Jis taip pat logiškai analizuoja reakciją tiek pacioje Austrijoje, kur dauguma gyventojų, galbūt vedini grynai ekonominiais ar asmeniniais sumetimais, stengiasi kiek galima atsitolinti nuo bet kokių sąsajų su Haider (dėl to ir tokios triukšmingos demonstracijos Vienos, badas ir maras. Žmonės net pradėjo valgyti lavonus.

Ištisus šešerius metus šeiminkavo rusai. 1661 m. Lietuvos didikas Pacas, sutelkęs kariuomenę, Vilnių atsiėmė. Miestui dar galutinai neatsitaisius, 1702 m. Šiaurės karo metu per Vilnių, plėsdama ir naikindama miestą, perėjo švedų kariuomenė. Ji uždejo dideles kontribucijas gyventojams, tačiau bažnyčių nenaikino. Vilniečiai, neišgaledami sumokėti uždėtų mokesčių, prieš švedus buvo sukilę; sukilimas buvo žiauriai numalšintas.

šaukė iš jos savo ambasadorius, o kai kurios (Belgija, Ispanija, Portugalija) siūlė net griežtesnes bausmes: pašalinti Austriją iš Europos Sąjungos. Ambasadorius atšaukė ir JAV su Izraeliu, nes „nepriimtina palaikyti tarptautinius ryšius su valstybe, kurioje vis daugiau galios įgauna naujojo nacizmo pradai...“

Dabar šiek tiek apie Laisvės partiją. Ji oficialiai įsteigė 1956 m. (kitu vardu), kai kuriems politikams ieškant vidurio kelio tarp socialistų ir dešiniųjų konservatorių. Iš pat pradžių nemažai jos narių atėjo iš buvusių nacių simpatikų, nors dėda daug pastangų nuo fašizmo doktrinos atsiboti. Vis tik oficialiuose partijios pareiškimuose ilginiui pradėjo rysti kėti kai kurios antisemitinės tendencijos, pvz., neigiant holokausto baisumą, įvairiais būdais blokuojant buvusių Austrijos žydų, pabėgusių nuo nacių okupacijos, grįžimą į gimtąjį kraštą, pasisakymą prieš legalių bei nelegalių imigrantų antplūdį ir pan. Čia vėta pastebėti, kad daugiau politinės jėgos Laisvės partijai suteikė Austrijos kancleris — socialistas, žydų kilmės Bruno Kreisky, 1970 m. pasiekęs valdžios viršūnę. Jo tikslas: būti visų austrų kancleriu, o tai reiškė tam tikras „praetities laidotuves“, užveriant Austrijos istorijos lapą vokiečių okupacijoje, kuriai vis tik pritarė nemaža dalis austrų.

Straipsnio autoriaus pastabos apie kancl. Kreisky „gerus tikslus“, sulaukusius nelabai teigiamų pasekmių, tam tikra prasme primena ir Lietuvą, kai per daug stengiamasi „užmiršti, atleisti, išteisinti“ visiemis tiems, nuo kurių bolševiku okupacijos dešimtmečiais tautai teko skaudžiai nukentėti. Lygiai taip pat Lietuvos politikos posūkius iš dešinės į kairę, ir atvirkščiai, atliepia ir autoriaus tvirtinimai, kad pastaruoju metu Europos konservatoriai bei krikščionys demokratai yra pradėję gyventojų pasitikėjimą, dėl tarpusavio kiverių, finansinių klaidų ir nesugebėjimo atlikti savo paskirties vyriausybėje. Tai atsitiko Francuzijoje, Vokietijoje, Didž. Britanijoje (tai matome ir Lietuvoje) ir kitur. Žmonės ieško, kuo galėtų pasitikėti ir yra neretai suviliojami gražiais pažadais, kurie taip pat tušti.

VILNIUS — LIETUVOS ŠIRDIS

REGINA ŽUKIENĖ

Tėsinys
Nr.3

Didysis kunigaikštis Aleksandras ir didikai į sieną įmūrį po akmenį. Aušros Vartai ir dalis šios gynybinės sienos prie jų išliko iki mūsų laikų.

Jau XV amž. pabaigoje Vilniuje buvo įrengtas vandentiekis, vanduo mediniais vamzdziais buvo tiekiamas kunigaikščio ir didikų rūmams. Mieste buvo pastatytos pirtys, apskritas bokštas.

Vilnius buvo ir švietimo bei kultūros centras. Pirmoji Lietuvoje mokykla įsteigta prie katedros Vilniuje XIV amž. pabaigoje. 1525 m. iš Prahos atvykęs Pranciškus Skorina įkūrė Vilniuje pirmąją spaustuovę. Kiek anksčiau jau buvo pradėjęs veikti pirmasis popieriaus fabrikas, pastatytas prie

Vilnios upės.

XV-XVII amž. plintant reformacijai, Vilniuje dažnai vykdavo ir katalikų-protestantų religinės kovos. 1539 m. atvyko iš Vokietijos persiėmęs nauju mokslu lietuvis Abraomas Kulvietis, kuris ėmė skelbti Vilniuje Liuterio mokslą ir įkūrė net mokyklą. Dar greičiau Vilniuje plito Kalvino mokslas, kurio išpažinėju buvo ir Vilniaus vaivada Mikalojus Radvila Juodasis. 1569 m. Vilniaus vyskupas Valerijonas Protasevičius, norėdamas apginti katalikus nuo protestantų, į Vilnių pasiskvietė vienuolius jėzuitus. Jie rūpinosi gyventojų švietimu, jaunūmenės auklėjimu, tam tikslui jie 1570 m. įsteigė aukštesniąją mokyklą-jėzuitų

Signatarų rūmai Vilniuje

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

VASARIO 16-TOSIOS ŠVENTĖ
PORTLAND, OREGON

Šių metų vasario 12 d. Portlande, OR, buvo paminėta Lietuvos Nepriklausomybės šventė — Vasario 16-toji.

Iškilmingai sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Po jų, Oregono Lietuvių Bendruomenės pirmininkas A. Tekorius supažindino visus susirinkusius su šventės eiga ir pristatė svečius — estų ansamblį.

Šventės programa buvo pradėta glaudžia Lietuvos istorijos apžvalga „Lietuvos istorija 2000-ųjų metų kryžkelėje“, kurią paruošė Vilijus Žalpis. Perskaitė Daiva Banaitienė, o vaidino — mūsų atžalynas — vaikučiai.

Apžvelgiant pirmąjį tūkstantmetį, buvo prisiminta prieškrikščioniškoji Lietuva. „Mūsų proteviai savo žemele ne tik gerbė, bet ir mylėjo. Atsiradus kapinei žemdirbystei, lietuviai sudievinę dangų ir jo sviesulius: pradėta tikėti į deivus: Saulę, Aušrinę, Mėnulį, o labiausiai žmones gąsdino dangaus sūnauš Perkūno jėga“. Nebuvo užmiršta ir Žemės deivė — Žemyna. „Mūsų proteviai ypač gerbė ir garbino šimtamečius azuolus, azuolynus, kuriuose vaidila su vaidilutėmis kurdavo šventąją amžinąją ugnį“. Tuo metu, į seną kito mažosios vaidilutės — baltom suknelėm ir žaliais vanikeliais pasipuošusios. Jos sustojo apie aukurą, kuris simbolizavo mūsų tautos amžinąją ugnį.

„12-me amžiuje Lietuva pradeda ilgą ir varginančią kovą prieš kryžiuočius, kuri tęsiasi 200 metų. Kunigaikštis Mindaugas priėmė krikštą, su sąlyga, kad kryžiuočiai nutrauktų kovas. Jis buvo karunuotas ir tapo lietuvų ir žemaičių karaliumi. Ordino verčiamas, Mindaugas dovanojo jam žemaitiją. Bet žemaičiai su tuo nesutiko — toliau kovoję prieš kryžiuočius ir net su triuškinę juos Durbės mūšyje“.

Vertinamas kitas istorijos puslapis, kuriame prisimenamas kunigaikštis Kęstutis, jo žmona Birutė ir vienas jų sūnų — Vytautas Didysis. „Jis vadovavo didžiulei kariuomenei, sudarytai iš lietuvių, žemaičių, lenkų, totorių ir kitų mažų tautelių, kuri sutriuškino kryžiuočius Zalgiro mūšyje. Ir čia, prieš mūsų akis scenoje atsivėrė tikras kovos laukas; lietuviai įnirtingai kaunasi su kryžiuočiais. Kryžiuočiai vienas po kito grūna, o lietuviai, iškele kardus, dzingauja: „Valio, valio!“ Net ir sale pratrūksa plojimais — juk priešas sumuštas! Po to vokiečiai nekele kojos į lietuvių žemes iki Pirmojo pasaulinio karo, t.y. arti 500-ties metų“.

Neužmirštas ir 1385 m. pa-

sirašytas Krevos aktas, nuo kurio prasidėjo artimi Lietuvos santykiai su Lenkija: kartu buvo lengviau gintis nuo Rusijos ir Vokietijos. Tačiau 1795 m. Rusija, Prūsija ir Austrija sutarė pasidalinti Lietuvos-Lenkijos valstybę. Lietuva beveik visa atiteko Rusijai.

„Prasidėjus rusinimo politikai, per kraštą nuvilnijo sukilimai — lietuviai stojo ginti savo tautinį teisių. Ir 1865 m. Rusijos valdžia išleido spec. įsakymą, kuriuo uždraudė spausdinti lietuviškas knygas lotyniškais raidėmis ir jas platinti. Prieš šią rusinimo priemonę sukilo visa lietuvių tauta“. Pamatėme nuo scenos nulipantį knygnešį, vis sustojantį, atsargiai apsisvalgantį ir drąsiai einantį į priekį! O užuolaidoms prasiskleidus, scenoje išvydome lietuvių motiną prie ratelio verpiančią ir mokančią savo vaikus skaityti gimtąją kalbą.

Jau ir Pirmasis pasaulinis karas. „Lietuva okupuota vokiečių, kurie pakvietė rusų okupantus. Tuo istoriniu laikotarpiu, 1917 m. Lenkija buvo paskelbta nepriklausoma valstybe ir pradėjo reikšti savo teises į kai kurias Lietuvos žemes. Bolševikai skelbė, kad visa Lietuva jiems priklauso. Tuo pačiu metu, Lietuvoje buvo išrinkta Lietuvos Taryba, kuri pradėjo ruošti Nepriklausomybės deklaraciją. 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės deklaracija buvo paskelbta“. Po šitų žodžių „Aitvarai“ ansamblio vyrai užtraukė skambią dainą „Vėliavos iškeltos plakas“.

Prasidėdą Antrasis pasaulinis karas. „Lietuva, pagal rusų ir vokiečių sudarytą slaptą ir gėdingą Molotovo-Ribbentropo paktą, vėl atitenka Rusijai. Karui pasibaigus, Lietuva liko okupuota rusų. Dabar mūsų Tėvynė vadinasi nebe Lietuva, o SSSR. O ši krūvina rusų okupacija tęsiasi iki 1990 m. kovo 11 d.“

Išpūdingai paruošta Lietuvos istorijos glaudžia santrauka buvo labai šiltai priimta visų susirinkusiųjų.

Toliau pasirodė mūsų jaunimėlis. Jie padainavo dainelę „Gintareliai“ ir linksmu sušoko „Dyva“. Buvo smagu žiūrėti į ratelį kartu besisukančius vienuolikmečius ir dar trijų nesulaukusius šokių!

Šventinę programą tęsė estų šokėjai iš Portlando. Jie mums pasako kelerius nuotaikingus šokius, beveik visą laiką pritarant žiūrovų plojimams, o paskutinis jų šokis labai priminė lietuviškąjį „Nori miego“. Estų šokėjos ir muzikantės buvo apdovanotos kvepiančių tulpių puokštelėmis.

Portland, Oregon. „Aitvarai“ tautiniais šokiais atstovaudami lietuviams savo grakštumu ir entuziazmu žavi ir lietuvių ir amerikiečių.

Šventės programa buvo baigta Portlando lietuvių ansamblio „Aitvarai“ pasirodymu. Aitvariečiai sudainavo penkis dainas: „Šią naktelę per naktelę“ ir „Kalnai ant kalnų“, pritarant kanklėmis, vyrų dainą „Gaspadinė šių namelių“ bei „Aukšti kalnai“ ir „Tau, sesute, puikios geles“. Šių metų šventei jie paruošė keturis šokius: „Rugučiai“, „Bulius“, „Lenciugelis“ ir „Suktinis“. Ypač žiūrovams patiko keturių merginų ir vyriuko smagiai sušoktas „Lenciugelis“.

Po įdomios šventinės programos visi buvo pakviesti prie gausios sušėtinėmis vaišėmis nukloto stalo.

Didžiulis aciu: estų šokių grupė, aitvariečiai ir jų nekilniam vadovui Viliui Žalpiui už puikų ir nepakartojamą programą, žavingą salę papuošimą „Iversons“ gelio ūkiui už dovanotus kelis šimtus įvairiaspalvių tulpių žiedų ir, žinoma, visiems susirinkusiems, be kurių šventė nebūtų pavykusi!!!

P.S. Jau kitą dieną, po šventės, gavome labai šiltą padėką iš estų, kad pakvietėme juos dalyvauti mūsų Vasario 16-tosios šventėje ir paskutinis sakiny ten buvo toks: „Mums — estams reiktų pasimokyti iš lietuvių kaip švęsti šventes!“

NAUJA OREGONO IR
PIETVAKARIŲ
WASHINGTONO LB
VALDYBA

Vasario 16-tos minėjimo metu buvo surengti rinkimai į naująją Oregono ir pietvakarių Washingtono Lietuvių Bendruomenės valdybą, nes daugelį metų šiame krašte lietuvių labai darbavosi — pirmininkas A. Tekorius ir sekretorė D. Banaitienė nutarė pasitraukti iš užimamų pareigų. Dauguma balsų buvo išrinkti: pirmininku — Vilijus Žalpis, vicepirmininku — Eugenijus Darguzis, sekretore — Giedrė Babarskienė, izdininke — Daina Shutte. Linkime naujai valdybai našaus ir kūrybingo darbo!

SVEČIUOSE —
RASYTOJAS IR
DRAMATURGAS K. SAJA

Balandžio 27 d. popietę Oregono ir pietvakarių Washingtono lietuvių turėjo progą susitikti su gerbiama rašytoju ir dramaturgu iš Lietuvos — Kaziu Saja ir jo žmona Grazina Mazeikaite.

Kaip pats rašytojas sakė: „Aš esu pasakorus, todėl galiu pasakoti, kalbėti be galo, be krašto“. Na ir pasakoj! Žodžiai liejosi kaip iš gausybės rago! Mintys vijo viena kita! O kalbos gyvumas! Įvairių pasakojimų, atsitikimų, palyginimų gausa. O jau humoro jausmas — nepakartojamas!!! Mes visi klausėm užgniaužę kvapą, umiršę savo kasdieninius rūpesčius, nenuostabiems praleisti nei vieno gerb. rašytojo žodžio. Mūsų popietę nusitempė gerokai į vakarą, o išsiskirti nesinorėjo... Bet viskas gyvenime turi pradžią ir pabaigą.

K. Saja mėgta sakyti: „...žmogus šioj žemėj išlieka nemirtingas tiek, kiek jis čia būdamas išdalyja save. Norom ar nenorom, sąmoningai arba nesąmoningai. Kartu su darbais ir rūpesčiais jis čia išsėja savo mintis, abejones, gerumą ir blogį, atodūsius ir džiaugsmą. Palieka savo išrastąją lazda, kuri vis vien skirsis nuo kitų“. Gerb. rašytojas savo nemirtingumo sekla pasėjo tarp visų dalyvavusių šioje popietėje, o jo išrastojo lazda, tikrai nepanašį į niekieno kito!

Sirdingai dėkojame A. Markevičiui ir A. Peteliui, gyvenantiems Santa Monica, CA, už mums suteiktą galimybę susitikti su gerb. rašytoju.

O Sajoms taram „iki kito malonaus (ne tokio lietingo, kaip buvo šįkart susitikimo“.

L. Žalpienė

SUNNY HILLS, FL
PALAIDUJOM
BENDRUOMENĘ

JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Sunny Hills, FL, apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyko sekmadienį, 2000 metų sausio 30-osios pacytame vidudienį. Šv. Teresės parapijos salėje prieš maždaug 40-tį istorinio susirinkimo dalyvių stojo apyl. pirm. Laima Savaitienė, vicepirm. Onė Adomaitienė ir izd. sekr. Jurgis Savaitis.

Susirinkimą atidarius, L. Savaitienė, ramiai, be prieikaštų, paskelbė, kad septynerius metus pareigas vykdžiusi, žmonių naujai valdybai neberandant, LB Sunny Hills apylinkės veikla su šiuo susirinkimu užbaigiama.

Tyla. Ir štai, Antanė Miškinį cituojant „Viena gulbė giedot prapliupo (...). Ta „gulbė“ buvo Vincas Žebertavičius. Labai sujaudintas, jis siūlė veiklą tęsti, siūlė paminėti Vincą Kudirkos šimtmetį, siūlė padėti. Tik kelerių dešnių pliaukštelėjimai. Ir vėl kurti

tyla. Čia galima užbaigti pradėtą Miškinio poemos sakinį: „Ir paliko iškart be žado...“

Pirmininkė asarų nerodė. Anaipol! Ji pateikė labai konkrečių skaičių iš centro v-bai paruošto pranešimo, ką mūsų apylinkė yra nuveikusi ir kiek tūkstančių dolerių suaukojusi, kai Lietuva prieš dešimtmetį kėlėsi iš bolševizmo priespaudos. O Jurgis Savaitis pažadėjo, jeigu sveikata leis, paruošti didesnės apimties publikaciją apie Sunny Hills lietuvių sudėtas aukas Lietuvai ir apie poros dešimtmečių veiklą aplamai. Lauksime! Tik duok Dieve Jurgiui sveikatos. Tuomet paaiškės ne vien dolerinės sumos, bet ir pastangos Lietuvos laisvę populiarinti per vietinę amerikiečių spaudą. Kontaktai su JAV pareigūnais — vis atlikti Sunny Hills apylinkės lietuvių.

BENDRUOMENĖ MIRĖ
— TEGYVUOJA „ANTROJI
JAUNYSTĖ“

Kaip daugelis „Draugo“ skaitytojų žino „Antroji jaunystė“ tai Sunny Hills Šv. Teresės parapijos lietuvių choras. Vis dar arti 20-ties gražių balsų, ne vien giedantis, bet ir dainuojantis. O Bendruomenėi darbą užbaigus, šis choras surengė ir patrauklų, originalų Vasario Šešioliktosios minėjimą.

Minėjimas įvyko sekmadienį, vasario 29 d. Pirmoji dalis — iškilmingos pamaldos Šv. Teresės baznyčioje. Lietuvos trispalvę įnešė uniformuotas šaulys Albertas Kvečas, lydimas tautiniais drabužiais devintųjų Motuzienės ir Onutės Pelečienės. Šv. Mišias aukėjo ir jaudinantį patriotišką pamokslą pasakė kun. Leonardas Musteikis. Skaitymus atliko Vincas Derencius. Vargonais grojo chorvedė Genovaitė Beleckienė, šio minėjimo baznyčioje ir salėje vadovė. Kelerai gerai paruoštų giesmių giedoję „Antroji jaunystė“, o solo, negirdėta „Ave Maria“ versiją, jautriai atliko Elena Žebertavičienė. Baznyčioje daug moterų dėvėjo tautiniais drabužiais.

Pavakary, ketvirtą valandą, daugiau kaip 50 asmenų atvyko į parapijos salę. Chorių vardu susirinkusius pasveikino Vincas Derencius. Jo pakviestas invokaciję malda atliko kun. L. Musteikis. Choras ir kai kas iš publikos sugiedojo JAV bei Lietuvos himnus. Bronė Nakiene padėklamavo iš Lietuvos gautą patriotinį eileraštį, pasibaigiantį džiaugsminga eilute „kad jau Europoj mano Lietuva!“.

Muzikai G. Beleckienei pirminiu pritarant, choras sudainavo pustuzinį skambį ir jaunatimių dainų (laikraštį vietą taupydamos praleidžiui veiklą tęsti, siūlė paminėti Vincą Kudirkos šimtmetį, siūlė padėti. Tik kelerių dešnių pliaukštelėjimai. Ir vėl kurti

SKELBIMAI

**ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI**
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty, dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Dėmesio langų plovėjai!
Reikia 200 asmenų. Galima uždirbti virš
\$1000 į savaitę. Darbas pirm. šešt.
Sekm. dirbti neprivaloma. Patirtis nebūtina.
Reikia: mokėti šiek tiek anglų, turėti savo
auto. Darbama grupėmis po 2-3 asm. Tik
gyvenamosios namuose, ne dangoraižiuose.
Atvykite šandien ir pradėkite darbą kovo 1
d. Tel. 630-724-9700, 1989 University
Lane, Unit F, Lisle Ogden Iki Yackley;
važiuoti į pietus iki Ohio; tada į rytus iki
Academy; kairėn iki University Lane.

**Stambi Čikagos kompanija
ieško naujų darbuotojų
dažytojų. Patyrimas nebūtinas.**
Galimybė užsidirbti nemažus
pinigus. Skambinti nuo 5 v.v.
iki 11 v.v. tel. 847-921-5107.

**Want to buy accordion
or a concertina.**
Tel. 708-755-6444.
Teirautis lietuviškai.

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFF. (773) 586-5868
HOME (708) 425-7160
PAGER (708) 886-4813

RIMAS LSTANKUS

• Greitas ir sąžiningas patamavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21
New Vision
12932 S. LaGrange
Palm Park, IL 60464
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Pager: 708-892-2573
Fax: 708-361-9618

DANUTĖ MAYER
Dirba naujoje įstaigoje. Jei norite par-
duoti ar pirkti namus mieste ar
priemiesčiuose, kreipkitės į **DANUTĖ
MAYER**. Ji profesionaliai
sąžiningai ir asmeniškai patarnaus.
Nuosavybių įkainavimas veltui.

**Parduodamas vienos šeimos
namas: 7 kambariai, 3 miegamieji,
2 prausyklos, priglaustas 2 auto-
mobilių garažas, mažo judėjimo
gatvė, arti lietuvių vienuolyno
Putnam, CT. Tel. 860-928-7434 po
6 v.v. arba vienuolyno raštine
860-928-7955.**

**Įvykdamis iš Čikagos, skubiai
parduodame 4 butų, gerame
stovyje Marquette Parke namą.
Butai daugiumoje apstatyti
baldais. Baldai gali būti
parduodami atskirai.
Skambinti tel. 773-776-7989.**

**Apt. for Rent in Lyons, IL
2 bedrm. \$655 mo. incl. heat,
water, gas, storage, parking.
Call 630-852-0767 or
www.flash.net/~jposi.English.**

Alfonas Velavičius priminė,
kad aukas Lietuvos reika-
lams galima siųsti JAV LB.c.
v-bos adresu (neseniai paštu
visi gavom adresą ir paragi-
nimą), arba įteikti čia pat jam
ir jis persiųs.

Ką gi: susenom, pavargom,
bet kol dar galim dainuoti ir
šokti, turbūt tebesame gyvi...

Alfonas Nakas

TARP MŪSŲ KALBANT

A. JAKŠTAS NEBEGYVENA

Mirė Alfredas Jakštas. Jis mažai kam iš mūsų žinomas, o dar mažiau pažįstamas. Vis dėlto jis yra aprašytas Lietuvių enciklopedijoje; 36-tame (papildomame) tome jam buvo skirtos aštuonios eilutės. Parašyta, jog, Bostone gimęs, Alfredas Jakštas studijavo mediciną, o vėliau perėjo į meno studijas. Be kita ko, parašyta, kad jis nuo 1961 m. dirbo Čikagos Meno institute, vadovaudamas paveikslų konservavimo skyriui.

Alfredas Jakštas (Alfred J. Jakštas) ankstyvųjų lietuvių ateivių sūnus, gimė 1916 m. spalio 30 d. So. Boston, Mass. Jo svajonė tapti medicinos gydytoju neišsipildė. Nelemta tuberkuliozės liga privertė nutraukti Harvardo universitete pradėtą medicinos studijas. Tačiau jis nepalūžo, o tame pačiame universitete emėsi meno studijų. 1938 m. baigęs universitetą, pradėjo dirbti Fog Art muziejuje. Vėliau (1943-1961) dirbo Isabella Stewart Garden muziejuje. 1945 m. jam buvo patikėtos vyriausio konservatoriaus pareigos. 1961 m. persikėlė į Čikagą ir čia išgyveno 20 metų. Dirbo Meno institute paveikslų konservavimo skyriaus vedėju. Taipgi užsiiminėjo privačiai atliekamais paveikslų konservavimo darbais. 1981 m. pasiitraukęs iš tarnybos, išvyko poilsui į Arizonos valstiją. Mirė š.m. kovo 28 d. Peoria, Arizona. Liko žmona, dvi ište-

kejusios dukros, du vaikaičiai ir kiti artimieji. Jo dukros ir vaikaičiai yra pamegus meninę kūrėją. Galima sakyti, jog Jakšto atžalynas žengia jo primintais takais.

Gaila, kad Alfredas Jakštas buvo mums nežinomas ir tarsi visi nežinomas Lietuvoje, jo tėvų gimtineje. Ta pačia proga prisimintini ir kiti, Čikagoje gyvenę Amerikos lietuvių senosios kartos žinomesni dailininkai. Pirmiausia tai Jonas Šileika ir Mikas Šileikis. Taipgi Antanas Valda (Valduka), Izidorius Ilakas, Petras Kacerauskas, Antanas Skupas (Cooper), Ona Radvilaitė ir kiti. Vėlesniais (prieškario ir pokario) metais Amerikoje gimusių ir Čikagoje meną studijavusių lietuvių skaičius yra sunkiai apčiuopiamas.

Neseniai Vilniuje surengta išsivijos lietuvių dailės paroda susilaukė deramo dėmesio ir palankaus įvertinimo. Palyginant šioje parodoje buvo mažokai atstovaujama Amerikos lietuvių senosios kartos dailininkams. Dar mažiau parodon pateko čiagimių ir cionai kūrybiškai bendrusių lietuvių dailininkų darbų.

Lietuvių išeivijoje yra daugybė menu besireiškiančių žmonių. Ju tarpe buvo ir amžinybės iskeliaives čiagimis Alfredas Jakštas. Jis gyveno ir mirė su igimta lietuviška pa-

Petras Petrutis

LB Oregon apylinkės valdyba. Iš k. E. Darguzis, G. Babarskienė, pirmininkas V. Žalpis, D. Shutte ir buv. valdybos nariai — D. Banaitienė ir pirm. A. Tekorius.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

PLB PIRMININKO PAREIGŲ NENUSIPIRKO

Kovo 24 dienos „Draugo“ (5 puslapyje) išspausdintame Vytauto Kutkaus laiške yra keli netikslūs pasisakymai apie Lietuvos fondą ir vieną didelę netiesą apie Lietuvos Bendruomenę. Man skaudu šį laišką rašyti, nes ta netiesą mini du gerus bendruomenininkus: laiško autorius Vytautas Kutka ir buvęs PLB valdybos pirmininkas Juozas Bačiūnas.

Kaip bendradarbi, labai gerbiu, vertinu ir įvairiais būdais palaikau artimą ryšį su geru bendruomenininku, buvusiu JAV LB Krašto valdybos pirmininku Vytautu Kutkumi, kurio pagerbimą kovo 18 d. Detroito buvau specialiai nuvykęs ir kartu su PLB valdybos vykdomuoju vicepirmininku Algiju Rugieniu ten jam perdavėm valdybos sveikinimą — padėkos lapą už jo darbus Bendruomenėje, įteikėm labai retą, vieną iš kelių likusių, buvusio PLB valdybos pirmininko Juozo Bačiūno išleista, specialų pasaulio lietuvių ženkli. Be to, „Pasaulio lietuvių“ kovo mėnesio numerį įdėjom specialų Liudos Rugienės pasikalbėjimą su Vytautu Kutkumi. Todel nemalonu skaityti Vytauto Kutkaus viešą laišką kitam mano bendradarbiui Kęstui Jecui (ir Lietuvos fondui), kuriame skelbiama netiesą: „Gal Jums nežinoma, bet Bačiūnas už 5,000 dol. nusipirko net PLB pirmininko pareigas, o Stasys Barzdukas buvo tik vykdomasis vicepirmininkas ir vėžė Bendruomenės vėžimą...“.

Netiesa, kad Juozas Bačiūnas už 5,000 dol. nusipirko net PLB pirmininko pareigas... Mirė garbingi bendruomenininkai Juozas Bačiūnas, Stasys Barzdukas, Alfonsas Mikulskis ir dr. Algirdas Nasvytis negali atsakyti Vytautui Kutkui ir jo paskelbtai netiesai. Todel mano, kaip PLB valdybos pirmininko, pareiga yra viešai atsakyti į viešai paskelbtą netiesą, pateikiant kam nežinomus faktus.

PLB II seime Toronto 1963 m. minėti keturi bendruomenininkai ir aš buvome išrinkti į PLB valdybą po dviejų balsavimų. Pirmas balsavimas buvo dėl PLB valdybos būstinės vietos. 38 seimo atstovai pasisakė už JAV, o 26 už Kanadą. Tada iš JAV LB pasiūlytų aštuonių kandidatų slapto balsavimu į naują, antrąją, PLB valdybą mes penki buvome išrinkti. Nereikėjo niekam už jų balsus mokėti. Barzdukas, Mikulskis, Nasvytis ir aš į seimą atstovavome iš Cleveland, o Juozas Bačiūnas raštingą sutikimą kandidatuoti iš Tabor Farm, Sodas, Michigan, atvežė JAV LB atstovas PLB seime Valdas Adamkavičius (dabartinis Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, kurio dekretu Vytautas Kutka buvo apdovanotas DKG Gedimino ordinu, Detroito įteiktu kovo 18 d. iškilme).

Susirinkę pirmąjį posėdžiui (kuriam aš sekretoriau), Stasiui Barzdukui pasiūlius, mes keturi klevelandiškai valdybos pirmininku išsirinkom Juozą Bačiūną. Mūsų nuomone, jis buvo labai tinkamas ir reikalingas ryšys tarp ankstyvesnių emigracijų lietuvių ir po karo atvykusių į JAV, Kanadą, Pietų Ameriką bei kitus kraštus, nes, Lietuvoje 1893 m. gimęs, Bačiūnas nuo 1897 m. gyveno JAV ir čia

aktyviai veikė lietuvių visuomeniniame gyvenime. Nei vienas negavome už tą balsavimą išsigalvotų 5,000 dol. Vykdomuoju vicepirmininku išsirinkom Stasį Barzduką. Išrinkus Bačiūną pirmininku, tuoj į valdybą buvo kooptuoti pilnatiesiais nariais Milda Lenkauskienė, Julius Staniškis, PLB Kultūros tarybos pirmininkas dr. Jonas Puzinas, o reikalų vedėju pakviestas Edvardas Karnėnas.

Pirmininkas Juozas Bačiūnas buvo ypatingas žmogus ir asmenybė — jis buvo kuklus, darbštus, teisingas, draugiškas, labai protingas, praktiškas, visada žvelgė į ateitį, nuoširdžiai rūpinosi visais lietuvišiais, ypač jaunimu, sportininkais, visada jiems padėjo, labai vertino lietuvišką spaudintą žodį, keliavo su žmona ir lankė kraštų Bendruomenes. Pirmuose valdybos posėdžiuose jis pasiūlė įgyvendinti tris PLB projektus, kurie jo kadencijos metu tapo ne tik realybe, bet yra sėkmingai įgyvendinti ir šiandien.

Pirmasis buvo „Pasaulio lietuvių“ leidimas, nes Bačiūnas manė, kad Bendruomenei reikalingas mėnesinis biuletenis, kuris padėtų visiems susipažinti ir supažindinti. Taip 1963 m. lapkričio mėn. pasirodė pirmasis užsienyje išleistas „Pasaulio lietuvių“, kurį redagavo Stasys Barzdukas, Vytautas Kamantas ir Edvardas Karnėnas, techniškojo redaktoriumi buvo J. P. Palukaitis. Dabar, po 37 metų, jau pasirodė PL 365-sis numeris.

Antrasis buvo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso sušaukimas, nes Bačiūnas sakė, kad vienas iš svarbių tikslų yra rasti glaudų bendravimą su lietuvių jaunimu visame pasaulyje, kurie nori susirinkti ir patys nutarti, kaip lietuvių išlaikyti ir už Lietuvos laisvę kovoti. Taip, Bačiūno paskatinimu ir vėliau su nuolatiniu rūpestiu, PLB valdybos globojamas 1966 m. įvyko pirmasis PLJ kongresas, o šiuo metu pabaigoje Australijoje prasidės jau dešimtas kongresas.

Trečias Bačiūno siūlymas buvo visų galimų ryšių stiprinimas ir visuomeniškas ar kultūrinis bendravimas tarp kraštų Bendruomenių, paskiriant Bendruomenių vadovus ir PLB valdybos stiprinimą. Jis pats lankė kitus kraštus. Prasidėjo metiniai kraštų Bendruomenių vadovų ir PLB valdybos susitikimai, konferencijos, spaudos darbuotojų suvaizavimai. Jūs teisi ir dabartinė PLB valdyba.

Bendruomenė labai vertino Bačiūno asmenį, jo draugišką ir malonų bendradarbiavimo būdą, jo kuklumą ir gerą pirmininkavimą bei sugebėjimą deleguoti darbus ir atsakomybę. 1968 m. PLB III seime New York'e visi atstovai ovacijomis ir atsistojimu dėkojo Bačiūnui ir jį perrinko antrai kadencijai. Ir vėl ne už kokius sugalvotus dolerius, bet už labai gerai atliktas pareigas ir bendruomeninę dvasiją.

Viena tiesa Vytauto Kutkaus laiške yra ta, kad „Stasys Barzdukas... vėžė Bendruomenės vėžimą“. Taip, Stasys Barzdukas buvo ne „tik vykdomasis vicepirmininkas...“, bet ir pirmininkas Bačiūno artimiausias bendradarbis, patarėjas, rėmėjas, gerbėjas. Jie abu vienas kitą labai pasitikėjo, vienas kitą labai gerbė, kartu viską planavo, daug kalbėjosi, tarėsi ir vykdė. Praktiškai jie buvo kaip du broliai

Kovo 18 d. Detroito vykusio Kovo 11-tos minėjimo metu L. K. Gedimino 4 laipsnio ordinu, už jo nuopelnus Lietuvai, buvo apdovanotas inž. Vytautas Kutka. Iš kairės — LB Detroito apylinkės pirm. Ramutė Petrušienė, PLB v-bos pirm. Vytautas Kamantas, ordinu apdovanotas inž. Vytautas Kutka, JAV LB Michigan apygardos pirm. Liūda Rugienė.

pirmininkai. Pirmą kartą gyvenime mačiau tokius du artimus, teisingus, atvirus ir taurius bendradarbius, kuriuos jungė ta pati Bendruomenės idėja ir vizija, nors vienas atstovavo lietuvių tautininkų pažiūroms ir „senajai emigracijai“, o kitas vadinamiesiems dešiniams, Lietuvių fronto bičiuliams, ir „naujai atvykusiems“. Pamenu, kad dėl to gražaus sutarimo ir bendro darbo jie tada abu sulaukdavo nepelnytų priekaištų iš savo kai kurių, siaurai galvojančių bendraminčių.

Kadangi Bačiūnas gyveno Tabor Farm, MI, o kiti valdybos nariai buvome Cleveland, OH, tai Stasys Barzdukas vadovavo ir koordinavo visus kasdieninius valdybos darbus, kaip vykdomasis vicepirmininkas; mes visi vykdėme valdybos nutarimus, ir vėžėme Bendruomenės vėžimą, iš Barzduko ir Bačiūno mokydami, kaip reikia „bet kokį

vežimą kartu vėžti.

Po Bačiūno mirties (1969 sausio 23) Stasys Barzdukas ketverius ir pusę metų buvo PLB valdybos pirmininku ir PLB IV seime 1973 m. Washington, DC, jam buvo išrinktas didžiausia padėka — jis buvo išrinktas vieninteliu PLB Garbės pirmininku. Ir 1986 m. PLB fonde buvo įsteigtas Stasys Barzduko vardo stipendijų fondas remti PLB Lituanistikos katedros Illinois universitete Čikagoje studijuojančius studentus, mokslininkus, doktorantus.

Abu garbingi ir taurūs pirmininkai išsiirinkė. Jie pinigų už savo titulus nemokėjo ir sau pareigų nepirko. Jie savo gyvenimą ir darbą aukoję lietuvių tautai, Bendruomenei, Lietuvai. Negalima apie jų garbingą praeitį netiesingai rašyti.

Vytautas Kamantas
PLB valdybos pirmininkas

JAUČIU PAREIGĄ PAREIKŠTI SAVO NUOMONE

Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, sugrįžau pirmą kartą po 47 metų, beveik po pusšimtį metų užsitiesusio sapno, mano pašamoneje Maiorionio, Brazdionio, Bradūno sukurto giminėn.

Išsyk pasijutau lyg tų 47 metų mano gyvenime nebūtų, lyg kartu su Lietuvos gyventojais pergyvenau Sibiro, partizanavimą, kartu dalyvavau komunistų partijos veikloje, tačiau tvirtai tikėdamas, kad Rytų vėjai mano sąžinės Lietuvos atžilgių nebūtų parbloškę, taip, kaip Vakarų vėjai to nepajėgė padaryti. Norint Lietuvai padėti, už ją kovoti, reikėjo išlikti gyvam ir stipriam, ką veiksmingiausiai galima buvo pasiekti partijos keliais. Jeigu partijon nebūtų prilindę savųjų, Maskva mialai būtų užpildžius tuščias vietas kolonistais.

Daug su kuo Lietuvoje teko kalbėtis, bendrauti, kai ką naudingą kartu nuveikti su, neabejoju, ir buvusiais partijon. Teko ne vieną išklausti. Jautėmės kaip broliai ir sesės, tų pačių tėvų užauginti skirtingose šeimose.

Dabnai girdžiu: sykį buvęs komunistas, toks ir liks visados. Su tuo griežtai nesutinku, nes krikščionybė mus moko, kad visi turime potencialą pasiekti, neturime teisės neatsieiti. Ši tema glūdėjo mano krūtinėje jau seniai, bet iki šiol vis nedrįsau (o gal nesugebėjau) jos išsakyti. Tačiau dabar, kai pasipylė gausybė straipsnių ir kalbų iš abiejų vandenyno pusių, siūlančių „akį už akį, dantį už dantį“ mentalitetą, jaučiu pareigą savo nuomone prisidėti. Mane stebina, kad „pirmą akmenį“ meta vienuolė Nijolė Sadūnaitė su arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus pritarimu („Vaištelis laikraštis“, 2000.02.26).

įsitikinę, kad be Marijono Misiukonio ryžtingų pastangų, ginant Lietuvos nepriklausomybę, tų dienų įvykiai ir mūsų naujųjų laikų tautos istorija galėjo susiklostyti kitaip. Jo vadovaujamai ginkluotai Lietuvos institucijai Maskva stengėsi visomis priemonėmis įtakoti. „Dėl to jam pirmojoje vyriausybėje iš mūsų visų teko patirti didžiausią sovietinių prievartos struktūrų spaudimą“. Iš tokių, buvusio disidento bei sąžinės kalinio, ir buvusio Misiukonio kolegų ministrų pasisakymų, suteikiančių jam (Misiukoniui) teigiamą atestaciją, darau prielaidą, kad, kaip anais laikais DLK Gediminas susapnavęs geležinį vilką, įkūrė Vilnių, taip Sąjūdžio metu Marijonas Misiukonis, susapnavęs trispalvę, pėrėjo dirbti savo tautos naudai.

Prieš Kovo 11-ąją, jeigu visi būtų buvę tokie didvyriai, kaip N. Sadūnaitė, nebūtų buvę nei Sąjūdžio, nes visi būtų sėdėję kalemuose arba būtų buvę saugomi namų arešte. Po Kovo 11-osios deputatai bei signatarai, kviesdami M. Misiukonį užimti svarbias vietas reikalų ministro pareigas, žinojo, kad pas sovietus, su kuriais rungsis, Misiukonis buvo žinomas, jis juos gerai pažinojo, mokojo su jais susikalbėti.

Arkivysk. S. Tamkevičius pabrėžia pavojingiausią visuomenės gyvenime reiškinį: „ištyrinimą ribos tarp gerio ir blogio, žmogaus kilnumo maišymą su amoraliais jo poelgiais. Krikščionybė per du tūkstančius metų paklojo labai aiškius ir tvirtus moralės pagrindus, kurie remiasi Dekalogu ir Kristaus mokslu“. Taip, tie tvirti moralės pagrindai buvo pakloti, tačiau, krikščionybės vardu ne visuomet buvo vykdomi, už ką dabar popiežius Jonas Paulius džiaisi išgyvename, kritikuojame, o patys naudojame tokius metodus kitų sąskaiton.

Vytautas Bogušis, rezistencijos laikų N. Sadūnaitės bendražygis, apie tai irgi pasisako („Veidas“, 2000.02.04): „Jei žmogus buvo koks nors slapto agentas skundikas Jurgis, tačiau sėdi dešinėje, tai jis gali gauti ordiną, ir tai N. Sadūnaitės nezeidžia. O jei kairėje — zeidžia. Tai kokia nesamone. Prezidentas prisiėmė labai didelę atsakomybę ir, manau, kad jis suklydo. Jie buvo nepriklausomos Lietuvos lojalūs ministrai... ar tas KGB karininkas yra blogesnis nei sovietinio generalinis prokuroras, ar koks partijos funkcionierius, turėjęs lemiamą balsą? Pagaliau juk čekistai neteisėdavo. Teisdavo teisėjai...“

Dalis pirmosios vyriausybės ministrų atsiliepė apie Misiukonį taip („Draugas“, 2000.02.19): „Esame tuometinio vidaus reikalų ministro konkrečių veiksmų liudininkai ir

DRAUGAS, 2000 m. balandžio 7 d., penktadienis

5

Ivertinimas ordinais ar medaliais buvo už praeito dešimtmečio nuopelnus savo valdžiai dabartinės nepriklausomybės labui, o ne už tarnybą okupanto prievarta įbruktam režimui. Užtuot viešai apkaltinę LR prezidentą, kurio šiuo metu joks kitas, kaip atrodo, nesugebėtų atitinkamai pakeisti, kantriai palaukime ir pažiūrėkime, kaip istorija spręs ir vertins Brazauskus, Misiukonius, tuos, kuriems buvo patogu, bet nenuėjo Gorbačiovo glebini, nenusisuko nuo tautos. Kazin ar be jų pagalbos, nors ir su Sausio 13-osios ir Medininkų aukomis, tauta būtų taip stebėtinai ir netikėtai staigiai atstaciusi savo nepriklausomybę?

Ją išlaikyti, mums belieka nesiskaldyti, o sujungus rankas, dirbti vieningai, atleisti žmogiškas klaidas taip, kaip mes pasizadame „Tėve mūsų“ maldoje.

Leonidas Ragas

„AŠ ČIA GYVA“

LR Švietimo ir mokslo vadovė Vaiva Vebraitė, per kelis š. m. sausio - vasario mėn. „Dirvos“ numerius, savo straipsnyje „gimiau Amerikos Lietuvoje“, labai išsamiai nagrinėjo, taip jos vadinamą „Dypukų Lietuvą“, visų bendromis pastangomis sukurta, suorganizuota Amerikos lietuvių gyvenimą. Būtų verta visiems tą jos straipsnį paskaityti, kad įsitikintume, ar tikrai mes Amerikoje sukūrėme savo Lietuvą, pagal ją, tik prezidento neturime, bet ir be jo, mes turime kas mus čia suburtų bendram lietuviškam gyvenimui. Ir tikrai, mes norime čia turėti tėvynę, nepaisant, kokia ta sukurta „Dypukų Lietuva“ yra, bet ji mūsų, jei priklausome, mes ją susikūrėme, mes stengiamės ją išlaikyti.

Atsigręžę atgal, prisiminsime, kai, vos tik pabėgę nuo komunizmo ir atsidūrę D.P. stovyklose, net mažos mergaitės Irenos Valaitytės (dabartinės Irenos Polikaitienės) lūpomis, Vasario 16-tosios minėjime šaukėme: „Kur tu tėvyne, kur tu Lietuva?“... Ir iš tamsos, ir iš šėlių — atsiliepė — „Aš čia gyva!“ Taip su poetu B. Brazdioniu tikėjome, kad ten Lietuva gyva... ir su viltimi visi žvelgėm į ateitį.

Ir vėl po keleto metų, jau atsidūrę už jūrų-marių, jauni studentai „Vivat Academia“ įdainuotą plokštelę, šaukia Lietuvos jaunimą: „Būk pasveikintas, kolega, žalių lanke Lietuvoje, kovosim už laisvę Lietuvos... Aš toli už jūrų-marių be pievelės, be žalios. o tu, gimtoji žemė, bet vergijo svetimoji!“ Kiek šis pakvietimas pasiekė tikslą — nežinia.

Bet, kad ir slapčia, šie žodžiai pasiekė tuos, kurie norėjo, kad juos pasiektų...

O kur visų vyresnių detos pastangos dirbti tai, toli paliktai žemei, toli paliktiems tėvų kapams, toli paliktiems gražių idėjų jaunystės metams, dirbti su viltimi ir su visur lydinčia, nepakeičiama tėvynės meile.

O kai po 50 metų Lietuva su giesme ir daina atsistojo prieš rusų tankus, nustebo pasaulio lietuvių troškimu turėti savo laisvą tėvynę. Troškimas išsipildė — ji laisva!

Ir į laisvą tėvynę jaunimas už jūrų-marių grįžta su Dariaus Polikaitio paruošta dainų plokštele džiaugsmingai šaukdam: „Aš čia gyva“, „Aš čia gyva“, „Aš čia gyva“... Su tokiu plokštelės užrašu, kadaise Dariaus mamos D.P. stovykloje viešai deklamuotais žodžiais.

Visi žinom, Lietuva gyva — laisva. Smagu, visi važiuojam ir džiaugiamės ir vėl grįžtam į savo gyvenimą, į savo 50 metų pramintą pedas, į Vaivos Vebraitės „Dypukų Lietuvą“. Čia mes gyvenam, čia mūsų kasdienybė, čia mūsų sukurta Lietuva, tik be savos žemės — be Nemuno krantų. Bet kartu malonu galvoti ir žinoti, kad ir mes turime laisvą gimtinę, kurioje norim — gyvenam, nenorim — negyvenam, bet ji mūsų tikroji tėvynė, mūsų apdainuota, apraudota, išsvajota mylima — svajonių Nemuno šalis... Nesvarbu, kad tenai mus laiko tik svečiai — na, tegu ir laiko... Lietuva žino, mes esam jos vaikai, ji mūsų motina, ji mūsų Lietuva!..

Genovaitė Modestienė

* **Prezidentas Valdas Adamkus** Karaliaučiaus srities lietuvių bibliotekoms padovanojo per 30 knygų. Iš asmeninės bibliotekos Lietuvos vadovas padovanojo savo redaguotą knygą „Santara-Sviesa“, išleista 1979 m. I Karaliaučiaus penktadienį taip pat išleis V. Adamkaus prisiminimų knygos „Likimo vardas — Lietuva“, Edvardo Gudavičiaus „Lietuvos istorijos“, rinkinių „Lietuvos heraldika“, „Prasijos lietuvių dainos“, „Lietuvių liaudies dainynas“ egzemplioriai. Knygos lietuviams bus padovanotos Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga. E.P.

* **Didžiosios Lietuvos pramonės įmonės** pagirdauja dalyvauti „Lietuvos energijos“ privatizavime ir įsigyti savo įmones pastatytas transformatorines bei dalį elektros linijų, nutiestų nuo pagrindinių tinklų iki įmonės bei esančių jos teritorijoje. E.P.

Mielam Draugui

A. + A.

ANTANUI GRYBAUSKUI

mirus, dideliame liūdesyje likusiems — žmonai AURELIJAI, vaikams ir anūkams, seserims, broliams ir visiems jo artimiesiems išreiškiu didelę užuojautą ir kartu liūdžiu.

Albinas Kurkulis

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Okas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

JEI NETURITE

MEDICINOS DRAUDIMO

Atvykusių lietuvių dėmesii! Jeigu jūs netikėtai susirgoję ir neturite medicinos draudimo, nežinote anglų kalbos, važiuokite į Cook County ligoninę (1835 W. Harrison). Čia jums suteiks pirmąją medicininę pagalbą ir nukreips pas gydytojus nemokamai (jeigu nedirbate). Nemokantiems angliskai, siūlyčiau kreiptis tel. 312-633-4155 į administratorių M. Hodges ir prašyti lietuviškai vertėjančio vertėjo, o ne lenkiškai ar kinietiskai. Jums reikalaujant lietuvių vertėjo, atsirastų galimybė tarp kitų vertėjų turėti ir lietuviškai vertiantį. Jūsų medicininis aptarnavimas ir gydymas žymiai pagerėtų.

Virginia Dargis

UNIKALI PARODA BALZEKO MUZIEJUJE

1906 metais Ispanijos profesorius neuroanatomas Santiago Ramon y Cajal buvo suteiktas Nobelio premija. Prieš šimtą metų šis mokslininkas atrado neuronus arba nervinio audinio ląsteles ir nustatė jų reikšmę bei svarbą. Tai, ką ir kaip mes matome, jausime, girdime, suprantame, prisimename ir priklauso būtent nuo neuronų, nervinių impulsų.

Tomo evangelijoje (29:1-2) parašyta, jog Jėzus Kristus yra sakęs, kad jei kūnas atsidarys dvasios dėka, tai yra stebuklas; tačiau jei dvasia atsidarys kūno dėka, tai yra stebuklo stebuklas.

Šie Kristaus žodžiai ir Santiago Ramon y Cajal atradimai ir pastumėję medicinos daktarą neurologą bei menininką Audrių Pliopį surengti naują parodą, pavadintą „Neuroteologija: Nuo Kristaus iki Cajal'o“. Parodoje bandoma išreikšti kūno ir dvasios santykį. Eksponuojami darbai — spalvoti kompiuteriniu būdu modifikuoti Cajal atlikti neuronų piešiniai bei pro juos praisimusiančių A. Pliopio įvairiausių laikotarpių darytų nuotraukų fragmentai ant drobės. Musų prisiminimai, mintys, žodžiai, o taip pat ir Dievo žodžio supratimas tarytum prasimuša pro neuronų atšakelių ir išsišakojimų filtrą. Naudojamos šešios spalvos: geltona, raudona ir mėlyna (pagrindinės) ir oranžinė, žalia, violetinė (šalutinės). Drobės parodų salėje išdėstytos šešiais sluoksniais, kas atspindi žmogaus smegenų sandarą, taip pat susidedančią iš šių sluoksnių.

Ši unikali paroda atidaroma Balzeko lietuvių kultūros muziejuje šiandien, penktadienį, balandžio 7 d., 7 val. vakaro. Veiks iki gegužės 7 d. Maloniai kviečiame apsilankyti. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago; telefonas 773-582-6500.

Karilė Vaitkutė

Solistė Lijana Kopūstaitė, muzikos studijas baigusi Lietuvoje ir ten dainavusi Lietuvos Operos teatro pastatymų solinės partijas, dabar dainuoja Chicago Symphony ir Lyric Opera spaktakliuose bei koncertuose. Religiniame koncerte, kuris vyks balandžio 16 d. 3 val.p.p. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, dainininkė atliks soprano partiją Rossini oratorijoje „Stabat Mater“. Ruoškimės dalyvauti.

Kas naujo

„Draugo“ knygynėlyje

Nijolės Jankutės naujosios knygos „Atvirukai“ sutiktuves taip puikiai pavyko, kad rašytojos knygų atvykusiems skaitytojams neužteko! Nenusiminkite! „Draugo“ knygynėlyje „Atvirukų“ dar yra. Jų kaina — 10 dol., su persiuntimu — 13.95 dol.

Galbūt jums patinka spręsti matematinius uždavinius ir galvosūkius? Išgykite Alberto Bakščio knygėlę „100 matematinių galvosūkių“, skirtą 5-7 klases mokiniams (Lietuvos mokyklose). Knygėlės autorius rašo, kad leidinėlyje atrasite visokių galvosūkių: lengvai išsprendžiamų, vidutinių ir sunkių. Sprendžiant nereikia skubėti, nes uždavinių tikslas — lavinti mąstymą. Mokiniai prasmingai praleis laisvalaikį, pasirengs mokytis naujų matematikos temų. Knygėlės pabaigoje spausdinami nurodymai ir patarimai, kaip greičiau ir lengviau išspręsti galvosūkius. Knygėlės kaina — 3 dol., su persiuntimu — 6.95 dol.

Alfonso Šešplaukio-Tyruolio sudarytoje knygoje „Lietuva pasaulinėje literatūroje“ didesnė dalis straipsnių nagrinėja lietuvišką tematiką vokiškai rašytoje literatūroje, kuriai taip pat priklauso austrų ir šveicarų literatūra. Ši tematika kitų tautų literatūroje analizuojama daugiausia aptariant tų literatūrų kūrinių vertimus autorių ar kūrinių sukakties proga. Iš viso čia nagrinėjami devynių tautų autoriai, kurių darbuose rasta lietuviškos tematikos. Patyrinėti čia ir tų rašytojų veikalai, kurie priklauso vadinamai „tėviškes“ ar „pasienio“ literatūrai. Tai arba lietuvių kilmės autoriai, rašę svetimomis kalbomis ir priklausę nelietuvių literatūrai arba Lietuvoje gyvenę ir su ja artimiau sutapę kitų kraštų autoriai. Knygoje publikuojami įvairūs straipsniai, tarp jų: „Lietuvos atgarsiai Prūsų žemės kronikoje“, „Goethė ir lietuvių liaudies kūryba“, „Adomo Mickevičiaus Lietuva“, „Lermontovo Lietuvaite“, „Lietuviai Sicilijoje“, „Dziunglės“ ir kt. Knygos kaina — 8 dol., su persiuntimu — 11.95 dol.

Kun. Rimas Gudelis

Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje kiekvieną sekmadienį, po 10:30 val. r. lietuviškų Mišių, parapijos salėje vyksta pabendravimo kavutė su vienokia ar kitokia programa. Kviečiami visi parapijiečiai ir svečiai, ypač neseniai į šį kraštą atvykusieji iš Lietuvos — tai gera proga susipažinti, pasikalbėti, pabendrauti. Šį sekmadienį, balandžio 9 d., pobūvyje kalbės kun. Rimantas Gudelis, kuris taip pat neseniai iš Lietuvos atvykęs ir darbuojasi šios parapijos sielovadoje. Sustokite po 10:30 val. r. Mišių parapijos salėje ir pabukite valandėlę savųjų tarpe.

JAV Lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas vyks šį šeštadienį, balandžio 8 d., nuo 9 val. r. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Kviečiame visą Čikagos jaunimą (18-35 m.) dalyvauti!

Lietuvių operos valdybos pirmininkas Vaclovas Momkus ragina nedelsiant įsigyti bilietus į „La Traviata“ spektaklį, kol dar yra geresnis bilietų ir vietų pasirinkimas. Bilietus galima įsigyti „Seklyčioje“ šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p.p., šeštadieniais nuo 10 val. iki 2 val. po pietų. Gyvenantiems toliau nuo Čikagos, bilietus galima užsisakyti paštu: Lithuanian Opera Co., 3222 W. 66th Pl., Chicago, IL 60629. Daugiau informacijos tel. 773-925-6193.

Iš arti ir toli

KVIEČIA Į 16-OJO NAMELIO ŠVENTĘ

Neringos stovyklos veteranai ir draugai. Vasingtono Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvos ambasada jus kviečia į pirmąjį 16-ojo namelio vakarą, noredami paremti Neringos stovyklą jos trisdešimtmečio proga. Jūsų dalyvavimas tiesiogiai parems 2000 metų stovyklos programą ir jos stovyklautojus.

Šis ypatingas vakaras, kuriame bus galima gardziuotis lietuviškais patiekalais bei muzika ir kuriame bus galima sutikti senų bičiulių, vyks Lietuvos ambasadoje (2622 16 Str., NW) balandžio 29 d., šeštadienį, nuo 8 iki 11 val. v. Bilietus užsisakykite, skambindami tel. 703-379-2727.

Neringos stovyklą įkūrė ir išlaiko Nekalto prasidėjimo vienuolynas Putname.

Kviečiame atsilankyti į Velykų stalo vaišes balandžio 30 d., sekmadienį, 12 val. p.p. Bus įvairiausių tradicinių Velykų valgių, namuose keptų tortų ir kitų saldumynų. Vaišės vyks Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Reikia iš anksto užsisakyti stalus ar pavienes vietas, skambinant Aldonai Palekenei tel. 708-448-7436. Į vaišes ir pabendravimą kviečia PLC renginių komitetas.

SPORTO ŽINIOS -

„MARGUTYJE II“

Jau beveik pusantros metų „Margučio II“ radijo programų Čikagoje klausytojai pirmadienį vakarais gali klausytis ir sporto žinių. Jas čia pradėjo ruošti Ed. Šulaitis, o vėliau su tiesioginiais pranešimais iš Kauno įsijungė ir tenykštis sporto žurnalistas Vladas Janiūnas. Šis vyras, su trumpa pertrauka, kas savaitę pateikia įdomių sporto pranešimų bei komentarų iš tėvynės.

Kadangi šie sporto pranešimai išsiplėtė, tai nuo balandžio 7 d. Vl. Janiūną girdėsime penktadieninėse „Margučio II“ radijo programose (jos yra girdimos nuo 8 iki 8:45 val. vak. 1450 AM bangomis), o Ed. Šulaitis pranešimai, liečiantieji daugumą Šiaurės Amerikos lietuvių ar bendro pobūdžio sporto įvykius, ir toliau liks pirmadienį vakarais.

Kaip žinome, „Margutis II“ yra seniausia lietuvių radijo programa Amerikoje. Atvykus naujai ateivių kartai iš Vokietijos karo pabėgėlių stovyklų, šioje programoje su sporto žiniomis rodėsi dabartinis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, tada buvęs didelis sporto veikėjas šėvijoje. Kurį laiką jas taip pat perduodavo dar ir dabar „Drauge“ bendradarbiaujantis Petras Petrutis.

Kiek tenka girdėti, dabartinės sporto žinios per „Margutį II“ susilaukia gana daug klausytojų ir gerų atsiliepimų. E.S.

PASAKOJO APIE ENCIKLOPEDIJĄ

Į JAV iš Vilniaus vėl buvo atvykęs Lietuvos Sporto Enciklopedijos vyriausias redaktorius dr. Henrikas Šadzius, su kuriuo porą kartų teko kalbėtis apie šį stambų leidinį. Jis pabrėžė, jog knyga turbūt, nepasirodys prieš olimpinis žaidimus, kurie š.m. rugsėjo mėnesį vyks Australijoje. Daug pinigų tada reikės Lietuvos delegacijos olimpiadoje reikalams, o tų lėšų dabar jau maziau valdžia duoda. Bet, jo nuomone, leidinys turėtų išeiti trečiame metų ketvirtyje, dar prieš Naujuosius metus.

Svečias papasakojo, kad medžiaga šiai enciklopedijai jau beveik paruošta ir daugelis puslapių net sumaketuota. Tačiau nusiskundė, kad dar ne visi Šiaurės Amerikoje gyvenantys bendradarbiai išsėję pažadus. Jis ragino visus sukrusti ir nedelsiant paruošti zadėtą medžiagą. Ji siunčiama E. Šulaitiui, adresu — 1330 S. 51 Avenue, Cicero, IL 60804. Telefonas ir faksas: (708) 652-6825. Ed. Šulaitis

„LITUANICA“ ŽAIS BALANDŽIO 16 D.

Jau atėjo pavasaris ir „Litanica“ futbolininkai pradės pirmenybinius susitikimus lauko aikštėse. Pirmasis bus balandžio 16 d., 3 val. p.p. aikštėje prie PL centro, Lemonte. Tą sekmadienį bus rungtyniaujama prieš „Celtics“ vienuolikę, kuri naujokė „Metropolitan Soccer“ lygoje.

„Litanica“ komandoje matysime naujų veidų, kurie, tikimasi, sustiprins „Litanica“ vienuolikę. Ypač šiais su kaktuviniiais metais (šiame minime klubo 50 metų sukaktis).

Verbų sekmadienį, balandžio 16 d., Jaunimo centro Moterų klubas kviečia visus į priešvėlykinius pusryčius Jaunimo centro kavineje. Jie prasidės po 10 val. r. šv. Mišių tėvų jezuitų kopijijoje. Bus daug skanumynų, šviesios pavasarinės nuotaikos ir begalės margučių. Savo atsilankymu paremsite Jaunimo centrą. Nuotraukos — šeimininkės ruošiasi (iš kairės): V. Valavičienė, B. Normantiene, J. Paulauskienė, A. Paskauskienė.

Illinois Lietuvių Respublikonų lygos atstovai Du Page apskrities respublikonų pietuose susitiko su gubernatoriaus pavaduotoja Corrine Wood. Kaireje lygos izdininkas Pranas Jurkus, dešinėje — lygos pirmininkas Anatolijus Milūnas.

LIETUVIAI RESPUBLIKONAI SUSITIKO SU KANDIDATU Į PREZIDENTUS

Illinois Lietuvių Respublikonų lyga stengiasi įvairiomis progomis dalyvauti respublikonų partijos renginiuose siūsdama į juos savo atstovus. Nes, tik dalyvaujant, galima atnaujinti pažintis, susipažinti su kandidatais, kurie, ypač prieš rinkimus, yra labai paslaugūs. Susipažinus vėliau žymiai lengviau juos pasiekti, kai kyla svarbus lietuviams klausimas.

Š.m. kovo 16 dieną St. Charles miestelio, Phesant Run viešbučio konvencijų salėje vyko Du Page apskrities respublikonų partijos metiniai Lincoln vardo pietūs.

Šiais rinkiminiais metais, o ypač, kai pagrindinis šių pietų svečias buvo Texas gubernatorius George W. Bush — respublikonų kandidatas į prezidentus, į renginį susirinko daugiau negu pusantro tūkstantio asmenų. Illinois lietuviams respublikonams šiuose pietuose atstovavo lygos pirmininkas Anatolijus Milūnas ir lygos izdininkas Pranas Jurkus. Stalai papuošti gėlėmis, Texas ir JAV vėliavėlėmis. Dalyvių nuotaika labai pakili.

Lietuviams respublikonams buvo graži proga prieš pietus pabendrauti ir pasikalbėti su įvairiais Illinois valstijos pa-

reigūnais: gubernatorium George Ryan, jo pavaduotoja ir governor Corrine Wood, senatorium Peter Fitzgerald, kandidatais į teisejus Jack O'Malley, Louis Rathe, valstijos izdininke Judy Baar Topinka, ir kitais. Ypač svarbu buvo susitikti su senatorium Peter Fitzgerald ir išsiaiškinti dėl vieno įstatymo projekto. Kaip visada, buvo malonu ilgiau pasikalbėti su lt. governor Corrine Wodd. Ji visada prisimena savo dalyvavimą lygos gegužinėje Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte.

Atvykęs gubernatorius George W. Bush, buvo apsuptas minios dalyvių, norinčių jį pasveikinti, gauti jo autografą ar nusifotografuoti. Lygos pirmininkui Anatolijui Milūnui buvo proga trumpai su gubernatorium pasikalbėti ir paminėti, kad atstovauja lietuviams. Gubernatorius prisiminė, jog Texas buvo lietuvaite Lilija Grumulaitis, ten labai aktyviai dirbusi respublikonų moterų tarpe. Aišku, tokioje spūstyje daug ką nebuvo įmanoma pasakyti, tačiau kur kandidatas pasirodo, vis randa lietuvių, kas parodo, kad lietuvių yra aktyvus respublikonų partijoje.

Pietų metu kalbėjo Kongreso narys Henry Hyde, Illinois

valstijos senatorius Pate Philip ir kiti. Senatorius Peter Fitzgerald supažindino dalyvius su pagrindiniu kalbėtoju gubernatorium George W. Bush. Gubernatoriaus Bush kalba daug kartų buvo pertraukiama dalyvių atsistojimu ir ovacijomis.

Kalbėtojas iškėlė daug minčių apie savo programą, liečiančią šio krašto gynybą, liūdną karių ekonominę būklę, problemas švietimo srityje ir kitais klausimais. Užsienio politikos klausimu sakė, kad JAV neatsisakys savo „super power“ vaidmens, tačiau norės, kad taikos palaikymo misijose dalyvautų tų regionų kariuomenės, kad JAV karinės pajėgos neturėtų išsisklaidyti po visą pasaulį. Pabrėžė, kad nori sugrąžinti pagarbą JAV prezidento pareigoms. Nors kalba buvo entuziastingai priimta, tačiau dalyviai jautė nusivylimą, kad jų balsai kovo 21 d. jau nenulems gubernatoriaus nominacijos, nes jis turi jau pakankamai delegatų tai užtikrinti.

Po pietų lietuviai respublikonai dar pabendraavo su kai kuriais svečiais, pasveikino Du Page apskrities partijos vadovą senatorių Pate Philip už gražų renginį ir patenkinti pasuko namo. Atrodo, kad misija buvo atlikta ir lietuviai respublikonai tinkamai pristatyti. **A.M.**

APIE GENOCIDO CENTRO LEIDINIUS

Lituanistikos tyrimo ir studijų centre jau galima išsigyti nauja leidinį „The Anti-Soviet Resistance in the Baltic States“, kurio apimtis yra 1941 m. sukilimas, partizanų kovos, ryšiai tarp partizanų ir Vakarų, ir kt. Knygą išleido Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, kurio direktorė Dalia Kuodytė yra viena knygos bendraautorė. Spalvotų, minkštų viršelių, 272 psl. knygos kaina 18 dol. su persiuntimu. Ją išsigyti galima, kreipiantis tel. (773) 434-4545, faksu (773) 434-9363 ir paštu: Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039.

Šiuos Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro knygas ir leidinius taip pat galima užsisakyti per Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą:

žurnalai: „Genocidas ir rezistencija“, Nr. 1, Nr. 2, Nr. 3, Nr. 4, Nr. 5 ir Nr. 6;

daugiatomis leidinys: „Lietuvos gyventojų genocidas“, tomas I ir tomas II;

monografijos, dokumentų rinkiniai: Bubnio „Vokiečių okupuota Lietuva“, J. Starkausko „Čekistinė kariuomenė Lietuvoje (1944-1953)“, P. Stankero „Lietuvių policija (1941-1944)“, įvykių kronikos „Baltijos kraštų kelias į nepriklausomybę“ ir „Baltijos kraštų kelias į nepriklausomybę (1990-1991)“, M. Bloznelio „Lietuvos išlaisvinimo tary-

ba“, J. Bagušausko „Lietuvos jaunimo pasipriešinimas sovietiniam režimui ir jo slopinimas. Partizanai apie pasaulį, politiką ir save“ (pogrindžio spauda), „Lietuvos Helsinkio grupė“ (dokumentų rinkinys). Iš populiariosios serijos „Genocidas ir rezistencija“: „Dainavos partizanų takais“, V. Ašmensko „Generolas Vetra“, „Pragarų vartai — Štuthofas“, P. Pečeliūno „Teisybės kaina“.

Skelbimai

• **Amerikos Lietuvių radijas**, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį **7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903**, adresas: 4459 S.Francisco, Chicago, IL 60632.

• **Sekmadienį, balandžio 9 d., tuoj pat po šv. Mišių, 12 val. Pasaulio Lietuvių centro didžiojoje salėje** vyks metinis, visuotinis Lemonto Lietuvių Bendruomenės susirinkimas, kuriame kviečiame visus gausiai dalyvauti. Susirinkimo metu bus renkami nauji valdybos nariai. 2390/00

• **Akcijų, bonų, bei kitų vertybių pirkime ir pardavime** jums nuoširdžiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis, tel. 312-879-7750** arba jo sūnus **Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751**, dirbą su **First Albany Corp. Čikagoje**. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. **1-888-879-7730**.

„Vorkutos politinių kalinių atsiminimai“, „Gimė Čikagoje, dirbo Lietuvai, žuvo Sibire...“ (V. A. Graičiūnas), N. Gaškaitės-Zemaitienės „Žuvusiųjų prezidentas“, „Palinko liepa šalia kelio“ (partizanų dainos), „Laisvės kovos Prisikėlimo apygardoje“, A. Vilkaičio „Gyvensim“, J. Žickaus „Nueitas kelias“, „Broniaus Krivicko raštai“ ir A. Ramanausko-Vanago „Daugel krito sūnų“.

• **Lituanistikos tyrimo ir studijų centras**

• **Aleksandra Irmonaitė-Šteimantienė ieško dėdės Ant. Laurinaičio, gim. apie 1896 m.** Tauragės apskr. Romės lauko km., gyvenusio Čikagoje, arba jo vaikų. Prašo rašyti: **A. Šteimantienė, Dubysos 4, Šiauliai 5400, Lietuva.** 2380/00

• **Talman Delicatessen, 2624 W. 69 St., Gavėnios metu** čia rasite tinkamą maistą: virtinukai su varške ir grybais, blynėliai su varške, penktadieniais bulviniai ir obuoliniai blynai, cepelinai su varške, žuvis, įvairios silkės. Taip pat penktadieniais verdame spurgas. Laikas pagalvoti apie Velykų stalą! Talman Deli tures babkų, Napoleonų, įvairių tortų, sausainių ir daug kitų patiekalų. Iki malonaus pasimatymo! **Skambinti: 773-434-9766.**

Pasirūpinkite Velykoms Lietuvoje per **TRANSPAK** (Lietuvių transporto paslaugų kompanija) Darbo val. 9-5, 6 dienų savaitę **Tel. 1 773 838 1050**